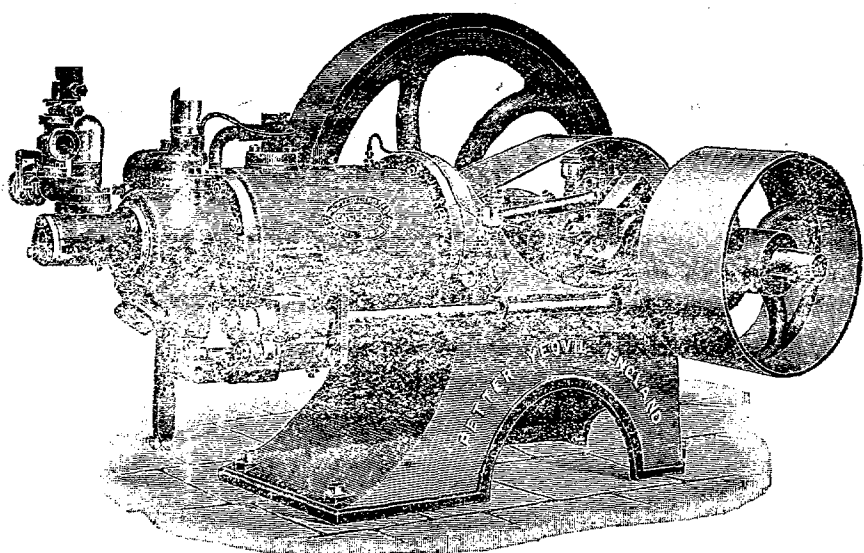

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3 } చెన్న పట్టణము 1916 నం. మే నెల 16 వ తేది మంగళవారము } NO 38
 నంపుటము. 3. } స శ నా ను స ం వ త్స ర నై శా ఖ మా స ను ధ్ధ చ తు ర్థ తి గర. } సంచిక 30

పెట్రోల్ వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

సులభముగా యంత్రములను - చక్కని పనితీరును - స్థూలనిర్మాణమును, నిరాటంకముగా ముచ్చటైన నడకయు ఈ యంత్రములకు గొప్ప లక్షణములు. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అపరిమితము (Crud) చమురుతో నైనను, మంచి చమురుతో నైనను, నిజమున్న నూనెతో నైనను, చక్కగా నడుపవచ్చును.

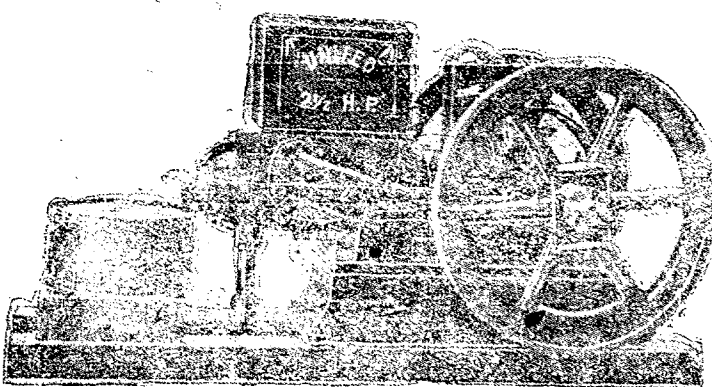
పెట్రోల్ ఇంజనుల ప్రత్యేక ఉపయోగములు.

1. తరలించుట లేని ప్రదేశములలో రబ్బరు, పంటలు, గొట్టములు, ప్రారంభించుట లేని ప్రదేశములలోను.
2. తగులబడిపోయినందులకు రబ్బరు, పంటలు, గొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని వారములలో చెడి పోవును. ఇటు కొన్ని వత్సరములకు చెడిపోవును.

3. ప్రేముడు ఒకటివేల కిలోగ్రాముల నే, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును. 4. కలెక్టరులకును మిక్కిలి తక్కువ. నడుపుటకు కావలసినంతకంటె నెక్కువగా నుండు వ్యయము కాదు. 5. త్వరలో నడపింపవచ్చును ఏ పరిమాణపుదానినైన 5 నిమిషములలో నడపవచ్చును. 6. బలవంతమున పనిచేయు భాగములను కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మించబడిన దుటచే ఎక్కువగా పనిచేయును. 7. పీటల ఇంజనులు విరాముల తరగతి పనిచేయుటకు తగినవి. 8. పనిచేయు భాగములు బహు కొద్దిగానుండుచే నిర్మాణముచేయును. 9. ముఖ్యముగా పనిచేయు భాగములకు తేలిక చక్రములను అమర్చును సంభవించినప్పుడు నూనె సప్లయ తరలించు ఆవిష్కరణ. అందులకు యంత్రము నిజముగా కాపుర సురక్షితముగా నుండును. అనేకపరిమాణములలో స్టాండ్లనున్నవి. వెలలకుగూ, ఇతర వివరములకుగూ దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

బెస్టు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు, డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

యునైటెడ్ పేట్రోలు ఇంజనులు, పంపులు

ఇతర క్షేత్రముల నున్న కనియ వినియ యెరుగఁజూపఁజేయు సాధారణముగా నీరుతోడుకొనుటకు ఉపయోగించబడుచున్న మోటరుల మోటరుల వగైరా లన్నిటికంటెను సులభముగా పనిచేయు విధమున అతిస్వల్పధరలకు దొరకు నవియు అయిన యీవిన్న ఇంజనులు, పంపులు కష్టపడకుండా నడుపు, తడితర చిన్న మినునలను స్వతంత్రముగా స్థాపించి లాభములను పొంద గోరువారికి వార్షిక పాలిటి భాగ్యదేశాలలె నడచుకొని.

ఇవిచిన్న సింగియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, పరిశ్రమయంత్రములను, భాగ్యపు యంత్రములను, సోదా బాటరు మెషీనులను, అమృతయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరములైనవి. ఇవి కిరణసాంబంధముతో అతిస్వల్పధరలముగా పనిచేయుచున్నవి. యెటువంటివాని చేతనయినను నడుపవచ్చును. వలయువారలు ఈకిరింగు చిరువామాగల సోల్ ఏజెంట్లకు వ్రాసి యాత్రు సంగతులను తెలిసికొనగలరు. డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సి. నెకెండు లైను చిచ్, మదరాసు. వ్రాసినది: బెజవాడ.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు జగత్ప్రసిద్ధిగాంచిన దివ్యామృతము
 నాయువునొప్పులకు పరమామృతము
 అమృతాంజనం డిపో 100, సిరికోడ్డు, బొంబాయి. అమృతాంజనం డిపో, చెన్నపురి.

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్నిదినముల వరకు మాత్రమే విద్యార్థులకు కావలసిన డ్రాయింగు బుక్కులు, ఎక్సర్ సైజు బుక్కులు, స్టూడెంటు నోటు బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు కలర్, బాక్సులు, డ్రాయింగు ఇన్ స్ట్రుమెంటు బాక్సులు, ఫుట్ డ్రాగ్స్ రబ్బరు తుండ్లు మరియు అనేకవిధములైన సామానులు సరసముగా వారలకును వలయు వారలు క్రింది అడ్రెస్సునకు వ్రాసి తెచ్చించుకొనవలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అండ్ కో, ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మదరాసు.

804 కార్టోన్ పాడరు
 పల్లెలు, చీమలు, ఈగలు, చిట్టలులు మున్నగు క్రిమీలు జాబ్బించు ప్రయోజనము నందించును. టెక్ 1.5 అ. 0.001

కార్టోలు వత్తులు
 దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, వారదోలును 240 కట్టులకుల పెట్టి 1-5 అ 12 మీటర్ల వరకును పనిచేయును. ఇతర క్రిమీలను నశింపజేయును, పుష్కలపేటికలను వివరములకు కార్టోలును పోలువంటెట్లు: టి. హార అందుకో 1-11, స్ప్రింగర్స్ట్రీటు, బార్బిటెక్, మదరాస్.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల
 మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని నాగుచేయుటకు నేరీయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు పట్టుకొని యేర్పాటుగాను యేర్పాటుచేయుచో అవి చాలి పోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యాచించుటకు ఇట్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ పాఠశాల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి కచ్చితమైనవారివద్దనుంచి లైసెన్సు యిచ్చించి కంపెనీలకు, అందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. టిరిగి క్లాసులు వాచ్ నెల 15 తేది ప్రారంభమును. క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు మే 31 వ తేదికి గాని అంతకు ముందుగాని ధరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాము సంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు. (11) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

చతుర్థాంధ్రసభ

కాకినాడనుండి ఒకరిట్లు మా పేర ప్రాయశ్చయము:-
కాకినాడలో నీవారి యాంధ్రసభ జరుగును అని వాడు తెలిసినప్పుడే మా వారు గొప్పయేర్పాటులను చేయగలరని తలచితిని. అయితే ప్రకారమే యిదివరకు తక్కిన స్థలములలో జరిగిన యేర్పాట్లకంటె చాలా బాగా జరిగినది ప్రేక్షకులు, ప్రతినిధులు అంతరించి వారు చాలా సంతోషమైనది. పెద్దపందిరి, పంజీలికి తగినటుల యలంకారము, అలంకారము నడవోడు గొప్పపాంటిర్ల సంఖ్య, వారిమేరె తెప్ప నెంట్లు, అందరికినై కాటెక్టునున్నది యేర్పాట్లు అన్ని బాగా జరిగి యాత్మహత్య కలుగునటులు ఏర్పాటులు జరిగెను. భోజన విషయముగూడా మా సగరవాసులు చక్కని యేర్పాట్లు చేసినటుల తెలియచున్నది. వాక్యతయంతయును వృథాగాక, ప్రతివట్టయినాడెము గుంపులు గుంపులుగా ప్రతిభువచ్చి వారి యాత్మహత్యను స్వీకరించి వారికి మిక్కిలి యానంద మొదలించిరి. ఇట్టి యిది కాళిమా చరల పదిసంవత్సరములకుగాని మా కాకినాడకు రానేరదగదా యని తలచుకొన్నప్పుడు దాఖలును మరల యాత్మహత్యకు నభవచ్చుభాగ్యము వట్టు నప్పుటికి మాకు యాంధ్రరాష్ట్రమే రాగల్గునని యానందమును మావారికి గల్గుచుండుటచే దాఖలుపాదము లేమియులేక మావారు తమ పరిశ్రమలను గలిగిన శ్రమను తీర్చుకొనుటకై కొంతకాలము విశ్రాంతి నొందగలరు.

మొదటిదియైన ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని యావశ్యకమును అధ్యక్షుని యావశ్యకమును కొంతవరకు జనులలో య సంతృప్తి కలుగజేసింది. అయితే ప్రకారము మొత్తము రాను చంద్రరావు పంతులుగారు ఉదయముబండికిరాక యాంధ్ర దేశపుత్రుల యాత్మహత్యను చాలవరకు తగ్గించిరి. అధ్యక్షునికి స్వాగత మిచ్చుటకై రయిల వైదనుకు వెళ్లిన సగర కీర్తనము వారు దేశభక్తి ప్రభోధములగు కీర్తనలు పాడుకొనుచు వట్టయంతయును ఊరేగిరి. జనలందరిలోను ఒక విధమైన యాత్మహత్య కనుపడెను. కాని యదంతయు వెండి కొనుగడు లేని వెండికలకనుబడెను.

సభా ప్రారంభమున బాతీయగీతముల పాడబడిన తరువాత ఆంధ్ర ప్రాంతానుసాదితులు, ముగల్కాక్ క్రైస్తవులు తిన్నమును సభ జయప్రదమయగ జరుగునని తీర్మానము చేశ్వరుని ప్రార్థించిరి. దేవుడు ఒక్కడే యగుటచేతను మానవజాతియంతయు ఒక్కటి యగుటచే మానవులందరను నొక్కచో సంఘముగ గూడినపుడు అందరికిని సమానమైన యభిప్రాయములును ఈశ్వరగీత తెలిసిన వాగుగ నుండెడిగాని, కలగూర గంజలె యెరిగి వారి దైవములకు ప్రార్థనచేసికొనుచు చెప్పట యేమాత్రమును బాగుగలేదు. ఇదివరకు ఒకటి రెండుదేశీయమహాసభలలో ప్రార్థన జరిగినపుడు కీర్తీశేషులయిన బాబుసరేంద్రనాథకేకగారు ప్రార్థనము అందరితరపునను సమయించెడివారు. అట్టివారమునే మన యాంధ్రులు అవలంబించినవాగు. లేదా మన యాంధ్రసభలో వంటి గొప్పసభలో ఆక్షేయ వాదము, సీత్యవారులు బౌద్ధులు మొదలగు ప్రార్థనము నుడు : కల్పము లేనివారుగాడ నుండుట సంభవమే గనుక నట్టి సభలలో ప్రార్థనము లేకుండనే బాగు. మరియు ప్రార్థనము చేయనట్లు సభలోని వారందరను నొక్క భావముచే ప్రేరేపణగాక విభిన్న యభిప్రాయములతో గూడినపుడు ప్రార్థనమునైన నట్టితరుణమున చేయటము యధార్థ విశ్వాసము కలిగి కష్టముగ తోచక మానదు. హిందవుల తిరువుల మహాసభలో జరిగినవలెయు కొంతవరకు ప్రార్థనచారకగాయణము కమ్యతముగ నుండినను మాసభలోనన్న ప్రాంతపు యిదివరకే అట్టి యాచారముల యందు విశ్వాసములే వారగుటచే నట్టి పనులను రామిష్టము చేయటచే అదియే యాక్షేపముతో నొకప్పుడెడలుజను అభావంపలనియుండునుగాని, యధార్థవిశ్వాసముతో చేసి : ట్టుమాత్రము జనతెచ్చుదను కమ్యతము. గంజలెయినందె వ్యసన ముఖము బొట్టులేట్టి మహానీయును మహాసభాస మాకేసుగు ది:ముమాత్రము పెద్దదంతుడు బొట్టువెట్టుకొని యతని కిదివరకు లేట్టి మరదిశ్వాసముగాని దేశభక్తిగాని నినుండించుట మాత్రమే దృఢతరముగ జనులలోనభిప్రాయములుగల్గియున్నామో యని నానందము.

మహాసభలో జరిగిన తీర్మానములలో తెల్లనై న్యమనందు మన వారి చేర్చుకొను విషయమునుగూర్చిన తీర్మానమును, రాష్ట్ర

మునుగూర్చిన తీర్మానము మాత్రమే జనులను కొంచెము కలవరపరచినది. మిగిలిన వన్నియు నద్వంద్వములేకనే జరిగినవి చెప్పవచ్చును. రాష్ట్రవిషయమై చర్చ యాసభలో మిగుల బాగుగ జరిగినది. రాష్ట్రమునకు ప్రతిపక్షము మాట్లాడునపుడు : ప్రాతము జనులలో అల్లరి యెక్కువ యగుచుండుటను చూడ మనయాంధ్రులు ఇంకను మర్యాదలను తెలిసికొనవలసియున్నారనియు యొకటికత్తువాచు తక్కువ గంజలెవారగుటచే వారి యాక్షేపణలనుగూడ సాంతముగ వినుట భావ్యమనియు మనవారి తోచకపోవుట మిక్కిలి విషాదకరము. ఆంధ్రవిశ్వ విద్యా:యనునగుర్చిన తీర్మానము నద్వంద్వములేక జరిగిన దానినిట్టి జనులలో నానిన యమె యెంతయో శ్రద్ధ భావము గల దో లేట పద గల య. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యనుగూర్చిన తీర్మానమును నాళం పద్మనాభయగారు మిగులచక్కని యావశ్యకముతో నుపపాదించిరి అంతేగాను తానువందరూపాయలనుగూడ నిచ్చెనని వాగ్దానము చేసిరి. కాకజనులలోమాత్రమే మావిషయమే తగిలంతయున్నామను తేన. ఏదియెట్లున్ను నైకమును ప్రోగుచేయుటకై కొన్ని ప్రయత్నము లయినను నీసభలో జరుగుటయు నుమాదు రు 800 లు వసూలు గాబుటయు దాదాపు 8 వేల రూపముల విరాళములు వాగ్దానము చేయబడియుండుటయే కొంతవరకు మనలో నాళము పుట్టించుచున్నది. క్రమముగా నాంధ్రులు అభివృద్ధిలోనికి రాగలరని తోచుచున్నది. చేసిన త ఆట్టహాసము నకు తగినవని మాత్రము జరుగుటలేక. కాని, మెల్లమెల్లగా నాంధ్రులుగూడ కార్యకూరులగుటకే ననుకట్టుచుండునటులు మాత్రము నూచనము కనబడుచున్నది.

బందరు ఘను లెప్పుడును భావప్రసంగముననే మునిగి యుండురు. వారు బాతీయకళాశాల వెట్టి నడపుచున్నారనట కొంతవరకు వారికార్యదక్షతను గూడ తెలుపుచున్నది. కాని, వారు ప్రారంభించి కొనసాగింపని యద్యమును తెన్నియో యుండుటచే వారిని కార్యకూరులనుగా భావించటము వీలులేదు.

ఇక గుంటూరువారిది యాత్మహత్య. వారి యాత్మహత్య అంధ్రోద్యమమునకు మూలము. ఉత్సాహపూరితు లగు కొందా వేంకటప్పయ్యగారే ఆంధ్ర మహాసభకు ప్రాణము. కాని యాత్మహత్యకు తెల్లప్పుడును కొత్త కొత్త యూహలను పన్ని కొత్త కొత్త కనులను చేయుటయందే వారి మనస్సు బోవుచుండును. మరియు నన్ని పనులను తామేచేయవలయునని పూనుకొనుటయు తేని చేయక పోవుటయు తటస్థించుచుండును. కావున రూపాయలు, అణాలు వైసలను లెక్కవెట్టు కాకినాడ వర్తకులతో వై బందకు భావ్యమును, గుంటూరు ఉత్సాహములను చేసిన నే గాని యాంధ్రోద్యమము చక్కగా కొనసాగనేరదు.

అయితే కాకినాడవారికి విశాలహృదయము లేదు. వారిలో బాతీయకత్తులెక్కువ. కుటుంబ పచ్చాగములు మెండు: బాతీయోద్యమము నునకులో నుంచుకొని తమవైమధ్యములకు మరచి యందరిని సంపరించుకొని పనిచేయవలయుననెడి తెలివి లేటలులేవు. అట్టితెలివియుండినయెడల ఆంధ్రసభాసభానుండు

పమున కర్ణాభ్యుదయభావములనుగూర్చి స్థలము నిచ్చి యుండరు తోనభవారు నిశ్చయముగా సంఘసంస్కరణ సభకుగాని, ఆస్తికసభకుగాని లేక మంయే యితరసభకుగాని జరపుటకు గాని యొక్కకొని యుండరు ఇట్టికత్తు పాతముక మాత్రము రాజనీతిజ్ఞులు కలిగియుండనూడదు. ఏదియెట్లున్ను అన్నిసభలను జయప్రదముగా జరిగించుట ఆంధ్ర దేశీయులందరను సంకల్పపడవలసియున్నది.

బహుమతి.

“లండన్ స్పీసుపాకెట్టు గడియారము”

ఈ గడియారము మేము ప్రత్యేకముగా నీమలో నుండి : ప్పించి యున్నాము. ఇది చూచుట కందమై తల వీయు ను దట్టు పూర్వ ఆనుగ్రాను దూదను గలిగి బహు నాణ్యమైన పనితో చేయబడి యుండును. ఇది ఇంగ్లీషు మార్గి గడియారము. అనేక గడియారములు విక్రయించితిమి. మా కంపెనీ మేము క్రాంతినిపొందవలెనని రూ 2-0-0 ఖరీదుగల మేలెస్ ఫోకెటెక్ పేనా ఇనాముగా పంపించబడును. గడియారము ఫోకెటెక్ పేనాతో క్రియం రూ 3-0-0. వి. పి. చార్జి 0-5-0 ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు మాత్రము ఇవ్వబడును. మీ ప్రతిక సెంటును తెలుపవలయును. వి. ఎ. ఎన్. వారి, నెం. 8 ఇన్ ఫర్మేషన్, మదరాసు.

కుంతల

చక్కని తెచ్చునవల. చదివితిరవలయు. ఇది గుంటూరుకోట్ల క్షీడకు మందపాటి పేంకట వరదరాజముశర్మ, బి. ఏ., విరచితము వెల 8 అణాలు. గ్రంథాలయములకును, స్త్రీలకును విద్యాస్థలకును వెల 7 అణాలు. గంభములు గంభకర్తయెద్ద దొరకును.

గోరోజనము తులం గకి 2-0-0 రసభక్తము లలము 1-కి రూ 0-10-0 కుంకుమ పువ్వు 2-0-0

రోమహరి

దబ్బీ 1-కి అ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0 ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కుదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును. ఆమృతాంజనం శివో మదరాసు.

స్త్రీజనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము. చక్కని తలకట్టు. కట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిరోజముల కోరిని స్త్రీలుందురా? కామినియా ఆయిల్ (రిజినరు) లిద్దె స్త్రీలకు తెచ్చునది. మెదడునకు పరితెట్టుకారలకును స్త్రీలకును చిన్న బడయేలేదు. ఉష్ణాధిగమ్యమున తలవల్లబడును. నొప్పిపోవు, బట్టకు బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న కువాసన లలరించును. మైసూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము బహుమతి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యత విశేషముల బాగుడుట కిదియేచాలు. మృతక గ్యారంటీ: పూచీలు, ఇయ్యనేల దేశమందంతటను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో నెంటునే వాడును. నిశ్చయముగ సంతోషమును గలిగించగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవాడకలగురు. హెచ్చరిక:- కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండు ఏవో యొక సామాన్యపు నూనె చూసి “ఇది చాలనుంది. మిక్కిలి వాకం యనితెప్పి వానిని కొనుగడు తెప్పించుచున్నారట. ఆహుటచే మోసపోవను. ఆ నూనె లలో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రెజిస్టర్డ్ మాస్టర్ మాడి కొనుగడు. ఒక సీసా 1-కి రు 1-0-0. వి. పి. రు 0-4-0 8 సీసాలు రు 2-10-0. వి. పి. రు 0-7-0 సోలువజెంట్లు, అంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్స్-కంపెనీ, రెం. బామ్బాయ్ సీడ్ మార్కెటు, బొంబాయి. మదరాసు ఏజెంట్లు- మెహతాపుసుపేత్తొ మూర్తి, 29, చై నాబజారుకోట్టు, మదరాసు

౨౫ వ గుంటూరు మండలసభ

25 వ గుంటూరు మండల సభ సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల బిల్లు తెనాలినుండి మా పేర గ్రాయుచున్నాము.

ఈ సంవత్సరపు గుంటూరు మండలసభ తెనాలి జిల్లాకు ధీ నెల 25, 26, 27 వ తేదీలను గౌరవనీయులగు రావు వాద్దూరు మోచర్ల రామచంద్రారావుకుండుగారి యాధిపత్యము క్రింద జరుగును. ఈ సభయొక్క 25 వ సంవత్సరోత్సవము సత్ప్రతిభనకు జరుపుటకు విరివిగ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈ సభయందీ జిల్లాకు సంబంధించిన ప్రజయొక్క శ్రద్ధానిష్ఠలను విప్రులముగ నాశించింపబడున; అందు ముఖ్యముగ రైతుల యిబ్బందులను, మాగానిభూములకు నీటిసప్తముగూడల వైశాఖము, తమిళ మొదలగు కైర్రకు నీటిపారుదల నీటితీరక, ఆవరాధపుకొరత, రైతిశిక్షణ మొదలగు విషయములు చర్చింపబడును. అందు సర్కారువారికి తెలుపబడదగిన తీర్మానములు వారికంపబడును. ఈ జిల్లాకు సంబంధించిన తీర్మానములు భూమి అయింపబడుట శాంతిప్రదేశమున కంతకును సంబంధించిన ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రాది తీర్మానములను, చెన్నపురిరాష్ట్రమునకు సంబంధించిన తీర్మానములను, పిమ్మట నభిలభారతదేశ ప్రాంతాధ్యక్షులకు సంబంధించిన ఆంగ్ల సామ్రాజ్య శీర్ష సర్వరాజ్యాంగదోశాది తీర్మానములను ఆశించింపబడును.

ఈ జిల్లాలో మాగానికి మాతృస్థాన మననోన్విత తెనాలి యందీ సభ యానెలలో జరుగనున్నది. కాన రైతులందరూ తప్పక దయచేయవలెనని కోరుచున్నాము.

జిల్లాలోని జనముదాయమునకు సంబంధించిన విషయములీ సభయందు చర్చింపబడును గాన ప్రతిగ్రామములోని వారును, ప్రతిగ్రామసంఘమువారును, తాలూకాసంఘముల వారును చిత్తుతీర్మానములలో లేని చర్చనీయాంశములను సన్మానసంఘ కార్యదర్శులకు ఈనెల 21-న లేదీ లోపుగా తెలుపవలెనని కోరుచున్నాము. మతియు ప్రతిగ్రామయందును ప్రతిపట్టణమునను సభలచేసి ప్రతిధుల నెన్నుకొని తత్ప్రతిధులచేరైన ప్రతినిధియొక్క కులము గామము కయన్నులతో 22 వ తేదీ లోపుగా సన్మానకార్యదర్శులకు దెలుపగోరుచున్నాము.

రైతుల కష్ట నిష్ట రంబులను గూర్చియు తదితర విషయముల గూర్చియు మా సభలో మాట్లాడదలచు వారెవరెవరేయో విషయముగూర్చి మాట్లాడెదరే ఆ సంగతి సన్మాన సంఘ కార్యదర్శులకు 28 వ తేదీలోపుగా తెలియజేయగోరుచున్నాము. చిత్తుతీర్మానములపట్టిక యీ పత్రిక యందే ప్రచురింపబడుచున్నది.

18 సంవత్సరముల లోపు నడుమ కలనాడును విద్యాధులును ప్రతిసభులగా రానొప్పదు.

శాబట్టి యీ సభకు గుంటూరు జిల్లాలోని ప్రతిగ్రామము నుండియు ప్రతిధులకును ప్రేక్షకులకును తప్పక దయచేయవలెననియును ఇది యీ సభయొక్క 25 వ సంవత్సరోత్సవ మగుటచేత కృష్ణాజిల్లా నుండి మాడ ప్రతిధులను ప్రేక్షకులను దయచేయవలెననియును ఈసభను జయప్రసంగ జయవలెననియును ప్రార్థించుచున్నాము.

ఈసభలో చర్చించుటకు విషయములు

- 1. నీటిపారుదల యిబ్బందులు (ఎ) కొత్తరూపుల కులక గలిగిన యిబ్బందులు, (బి) బోదెకాలులకు లెక్కపెట్టబ, (సి) దొంగకాలులమీద ఆవరాధపుకొరత, (డి) మురుగు యిబ్బందులు, (ఇ) మాగానిభూములు మధ్య కుండు మొరక భూములు, (ఎఫ్) కృష్ణానదియొక్క కరకట్టలను బలపరచుట, (జి) మాగానికి అనుకూలము మెట్టకు అనుకూలము ప్రభుత్వమునగన్న సులువారు నీగిచ్చుటకు ఒక్కొక్క దరి మిలా వదలినందున గలిగిన యిబ్బందులు, (ఎచ్) కొత్త భూములకు నీటిదరఖాస్తులకు ముఖ్యులచేయుట, (వి) డి.పి. డెబ్బు; వారి కాలవలమీదను కాలవల కట్టలమీదను బాటలనున్నుట. 2 అదని యిబ్బందులు. (ఎ) పశువుల పులరిని యెక్కువచేసిన దానిని గురించి (బి) అడవులలోయందు ఆనగర్హమున రిజర్వలను తీసి వేయుచును. (సి) ప్రయివేలు కంట్రాక్టరులకు కూపులు యిచ్చినందున పంట చేరుకుండును అడవులకును గలిగిన నష్టము. (డి) అడవి పరిపాలనలను ఏర్పాటులు చేయుటకు పంచాయతీలు. 3 నీడలకు గృహముల నేర్పించు నిమిత్తము గ్రామమరముల నభివృద్ధి చేయుట. 4 మాగానిగ్రామములలో మెట్టియిబ్బందులను గురించి. 5 నల్లమడద్రెయిలకు ఇబ్బందులను తొలగించుట. 6 రయలు స్టేషన్లకు చుట్టును యందు గామములకు ఫీవర రోడ్లు చేయుట. 7 రక్షణము

- యిబ్బందులు, అనగా పశువుల బండ్ల లేమిడి. 1. రయిల్లలో తెకండు క్లాను, ఇంటరుమిడియేటు వగ యిరా వెట్టెను ఎప్పుడును గాడ్డుబండికి ప్రక్కనేయుండవలయును. 2. లయనెత్తు కూలీలకు రేటునిర్దేశం. 3. ముఖ్యమైన స్టేషనులపద్ద నీటిబాహ్యములయేర్పరచుట. 4 మాడన తరగతి బండకక్కనులలో నీరు ఉంచుట. 5. రయిలరానున్న కాలమునకు గంటలుండుగా టిక్కెట్లు అమ్ముట. 6. నరసరావుపేటలో 6 గంటలకు లైటుదేసింది క్రమముగా బయలుదేరుట. 7. గుంటూరుకు మెయిలు లెజవాడనుండి ఉదయము 6 గంటల బండిలోరారలెను. 8. గ్రామపంచాయతీలు యూనియనులు వాటిసభ్యుల ఎన్నికలకు నిర్ణయింపబడవలెను. 9 కొలపాత్రులకు తూనికరాళ్ళు గవర్న మెంటువారు కట్టించుటకు ఫీజునిర్ణయించుట. 10 పరపతి సంఘముల సభివృద్ధి చేయుట 11 అఫీషియల్ రిసీవర గాకినూడా జిల్లాకోర్టులోనే ఆఫీసు యేర్పరచుట. 12 నర్సారావుపేట, ఒంగోలు, గుంటూరు పురములలోనును నీటిసప్తముని గురించిన సూచనలను గురించును 13 రోడ్ల మరమ్మత్తులను గ్రామపంచాయతీల కిచ్చుట 14 జిల్లాలో పరిశ్రామిక పాఠశాలలును, క్వర సాముక ప్రవర్తన క్షేత్రములను యేర్పాటు చేయుట 15 ప్రాథమిక విద్యకు ఉచితముగను విశ్వవిద్యకును నేర్పుట 16 తెనాలిలోయందు లెజిస్లా క్రాసింగుపద్ద బండ్లకును బాటపారుదలకు ఆటంకము లేకుండా బాట నేర్పరచుట. 17. తెనాలిపద్దనును మూడు కాలు కలమీద రెండవనంలెను కట్టించుట. 18. కాలులలో బలకట్టల యిబ్బందులు. 19. లోకల్ బోర్డులను గురించి. (ఎ) జిల్లాబోర్డుకు అధికారి అధ్యక్షుడుగా నుండుట, (బి) గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్తు లెరును లోకల్ బోర్డులో సభ్యులుగా నెన్నుకొనుటకు అర్హులుగా నుండవలెను. (సి) జిల్లాబోర్డులో అధికారి సభ్యులను నోటరుగాడా ఎన్నుకొనుటకు మామ్రగలిగియుండుట (డి) ప్రతితాలూకాకును వేసజేత బోర్డుయేర్పరచుట (య) తాలూకాబోర్డుయొక్క అధ్యక్షుడును ఎన్నుకొనబడిన అధికారులుగా నుండవలెను. (ఎఫ్) లోకల్ భూమి అసైన్మెంటు ఇంజనీరు తాలూకాబోర్డు క్రెడిటెంటు గారి అధికారమునను బద్ధులై పని చేయుట. 20 న్యుదేశకర్త ప్రాధాన్యము 21 బోట్లయిబ్బందులను గురించి 22 జుపరి తూత్తుభాగమునయున్న రోడ్డుదామును తీసివేసినంతెన గట్టించుట 23 హిందూదేశమునకు న్యుదేశాలక కొలది కాలములోనే పొందుటకు గురించి 24 ఆయుధ చట్టమును తీసివేయుట. జాతీయవిద్యక క్రైస్తవము నేర్పరచుట 25 పత్రికాద్రకుని నిర్బంధములను తీసివేయుట 26 మాతృభాషలో విద్యగరవుట 27 ఆంధ్రోద్యమమును గురించి 28 కరణముల యిబ్బందులు 29 టెంపెల్ కమిటీ భారీలను భర్తీచేయుట 30 కోటప్పకొండపద్ద వచ్చు ఆదాయమును గురించి 31. పశువులొంటలకు సు, చేసే సంవత్సరముల వలస కలిగిన నష్టములు. 32. జిల్లాసంఘమున కేర్పరచబడిన నిబంధనలను మార్పుట. 33. తెనాలి జ్యూనిసిపాల్టీలో కనీసము సభకు సభ్యులను ఎన్నుకొనుట. గుంటూరులో కాకొనియు 24 నుకు గాచేసి 18 మందిని యెన్నుకొనుట. 34. రివిన్యూ ఆఫీసర్ల ఆనగా తాలూకా తెనాస్సిల్ దార్లను డిప్రూటి కలెక్టర్ల 3 సంవత్సరములకు మునిసిఫులరై మార్పుచుట. పంపింపు వ్రాసారించిన విషయములగాక వేరే విషయములను చర్చింపవలయునని కోవనాకు ఆనన్వరసంఘ కార్యదర్శులకు సభలు జరుకుటకు వారమురోజులు ముందుగా తెలియజేయవలెను. ఈ సంవత్సరము మారతముగా వ్యవసాయ తర్జిశ్రామిక ప్రవర్తనములు జరుకుటను, నున్నతమయినట్టియు మేలమునట్టియు చేతిపలలయందు సమర్థతకాపీ వస్తువులను నిర్మాణము చేసినవారికి మారతపద్ధతుల పనుసరించి క్వరసాములు చేసి పంటలు అభివృద్ధి చేసినవారికి కొత్త కొత్త పంటలను పండించి పురసానుజనకు పోషించువారికి వ్యవసాయమున కుండు కొత్తవ్యవసాయపు పనిముట్లను సృష్టించినవారికి నేత మొరలకు బాకీ)లనును చేయువారికి పోత్యానాము కలిగించుటయు యీ ప్రవర్తనములు జరపవలయునని. ప్రవర్తనకార్యము తెనాలి పురమున కాలము నిర్బంధమున చేయుటకు మేలమున కేరతక్రమములును, పురసాము పంపింపులు, ధాన్యములు పత్రి మొదలగు యితర పదార్థములను ప్రవర్తనకాలముల పంపకలములు. అట్లు పంపించినవస్తువు మేడే మేలమునవారికి పరిష్కారకాలకు తీర్మానములకు అనుసంఘములవారు లీయవలెను. ప్రయత్నములు తాలూకా దెచ్చిన వర్తకులకు ప్రవర్తనముగొనుటకు అనుకొనుటకును వారి

భోజనాదిసౌకర్యము కేర్పరచబడును గావున యీ యనకాకమును బోగొట్టుకోవక మన జిల్లాలోని పరిశ్రామికులకును క్వరసాయనములకును ప్రవర్తనవస్తువులను మంచుగాబంపి తన్మూలమున లాభమును పొందటయే గాక యీ జిల్లాలోని పరిశ్రమల యభివృద్ధికి దోడ్పడి ఈప్రవర్తనములను జయప్రదముగా గావించవలయునని ప్రార్థించుచున్నారము.

సంస్కరణ సభ

ఈ సభ యానెల 27వ తేదీన తెనాలిపట్టణమున జరుగును. కాన తత్సభకు ప్రతిగ్రామము నుండియు ప్రతిపట్టణము నుండియు ప్రతిధులనును పేక్షకులను దయచేయగోరుచున్నాము. సభాధ్యక్షునిపేరు నుందు తెలుపబడును.

సంఘసంస్కరణసభలో చర్చించబడు విషయములు

- 1 నిన్ను బాతుధర్మణము 2 హిందూదేశమునుండి అగ్ర్యమరములలో తేదీవారిని తిరిగి అయాబాతులలోనికి తీసికొనుట 3 పరింతువుల స్థితిని బాగుపరచుట 4 రజస్వలసంతర వివాహములు. బాల్యవృద్ధ వివాహముల నిరసనము 5 శ్రీమత్సత విద్య చేతిపలలను నేర్పుట 6 విదేశీయనము 7 ఆంధ్రభాషాభోజనప్రతిభోజనములు 8 దృష్టిదోషనిరసనము 9 వివాహావ్యయముల తగ్గించుట 10 సంఘసామగ్ధ్యము మత్తుపదార్థనిషేధము 11 శ్రీమరాజ కీమ స్వత్వము 12 భర్మాదాయకేవాదాయములను బాగుపరచుట 13 జాతీయపర్వములు 14 కన్యాకులకు వరకులములు.

పార్లమెంటు ప్రవర్తనము

వ్యావసాయక పార్లమెంటు ప్రవర్తనములు యానెల 25, 26 27 తేదీలను తెనాలిలోజరుగును గాన తత్సభ్యద్యవములకు నేతకత్త్రములు క్వరసాయపు పనిముట్లు ధాన్యములు పత్రి మొదలగు వదార్థములను పంపగోరువారు ఈ నెల 28-వతేదీలోపుగాపంపి అందుకుకలయునట్లదేశము విషయములో సన్మాన సంఘకార్యదర్శులతో నేర్పాటు చేసికొనవలెనని కోరుచున్నాము. ఈ ప్రవర్తనములు గుంటూరుజిల్లాకు సంబంధించినవి మాత్రమే యియున్నవి.

వస్తువుల దొంగతనము.

పాతదొంగల శిక్షించుట.

కూనూరు మే 15:— దేవిక, పొన్నెను, అని పిఠరబడు ఆరోగ్య స్వామిని కూనూరు మొదటి తరగతి మేస్ట్రీలు గారు విచారించి 8½ సంవత్సరముల ఖయిదును, 20 దెబ్బలను విధించిరి. ముద్దాయి పాతదొంగ. 6 కలరూపాయలకు సగలను దొంగిలించెను. మైసూరుమున్నును ప్రజేశములనుండి, వచ్చి ఇక్కడ వగోటల్లో కాపురమున్ను జోన్ను మున్నగువారి వస్తువుల నితడు దొంగిలించెను. ఖయిదునుండి వచ్చిన తరువాత ముద్దాయి రెండుసంవత్సరములు తన క్రమవ్రసనుగుంచి పోలీసువారికి తెలియజేసికొనుచుండెను. ముద్దాయి చెన్నపట్టణము కోయంబుతూరులలో మాడ దొంగతనములు చేసెను. వీనికొకడు ప్రత్యేకముగ మాడ్డయి అక్కడ విచారించబడును. బైలియంసంఘము.

ఇక్కడి బైలియంసంఘపు వార్షికోత్సవము 22 వ తేదీన జరుగును. చాన్సెలరుగా ఆధ్యక్షతను వహించెదరు. రామరాధము నెవన్నుజడ్డి కేటరాలామ్యుగారు మాన్యుగువారు మాన్యుటించెదరు.

యధ్యక్షు.

యధ్యక్షుకి సాహాయ్యము చేయుటకు గాను 20 తేదీన కూనూరుకల్లులో పాటకచేరీ జరుగును.

మైసూరుదివాను:— మైసూరుదివాను సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు మైసూరునుండి నిన్ను బెంగళూరుకువచ్చిరి.

మదరాసు కార్యరేషె నోటీసు

1904-వ సంవత్సరం నెం 21 వ మదరాసు సిటీ మ్యునిసిపల్ ఆక్టు 240 తేన్ను ప్రకారము, తిరువల్లిక్కేణిలో మురుగు తూముల మరమ్మత్తుచేయు నిమిత్తము, నేపీయరుపాట్ల రోడ్డు, అట్టిపుట్టంపేధి ఈ నడుమగల రిచీవిధిలో, 16-వ తేదీ మంగళవారము నుండి, రిచీవాటి యెత్తువు పర్యంతము, బండ్లయొక్క రాకపోకలునిలుపుదల చేయవలెను. మ్యునిసిపలు ఆఫీసు } డె. సి. మొలోని } స్పెషలు కలర్ను డి. మెంటు } డెసిడెంట్ } మదరాసు 15-5-16 } మదరాసు కార్యరేషెను

నూజివీడు ట్రస్టు కేసు

(జాయింటు మేజిస్ట్రేటుకోర్టు ఎదుట)

(మా ఫర్మేట్ విశేషములయొద్దనుండి)

తెజవాడ మే 15:— నూజివీడులోని హైస్కూలునకు, తెజవాడలోని వీధుల సత్వరమునకు కీర్తిమాలైన రాజా రంగయ్య అప్పారావు బహద్రులు గారు మరణకాశముల ననుసరించి ట్రస్టీగానుండి ట్రస్టుతాలూకు డెబ్బది రూపాయలను ఒకటికంటె పెక్కున పర్యాయములకు తన స్వలాభమునకై యుద్దేశముతో వినియోగించుకొనెనని మాడవాటి కేసు ఫిర్యాదు రావు పంతులు గారియొద్ద తీసికొని రాబడిన అభియోగము నేడు తిరిగి విచారణకు వచ్చినది.

బారన్లు ఆస్ట్రరేజ్, ప్రొకటర్ డబ్ల్యు. పి. ఆర్. నారాయణస్వామి అయ్యయ్య, మారి నుండరరామకృష్ణయ్య, రావు సాహెబు టి. రాజారాంరావు కంటూ మునునూరు ముఖ్యకాన్యుగార్లు ఫిర్యాది కరుణునకు బారన్లు ఆనందియి రిచ్చండు, పి. రంగస్వామి మొనరియ్యారు, వీ కే. రెడ్డి, కేరి పంతు లిక్కిరి నినింపారావు తాడేపల్లి పి ప్రిజు గార్లు ముద్దయి కరుణునకు నాదించిరి.

ఫిర్యాదితైద్యుల కృష్ణారావుగారిని తిరిగి తీర్పుచేయుట కారంభించిరి. వీరికి తిరిగి తీర్పుచేయుట ప్రార్థనయ్యె ననియు తిరిగి తీర్పుచేయుట పి.ఎ. వదనియే కాన్సులేట్ జరిగి నెల రోజులు గడవించిన సాక్షి బాగుగ విషయములను నేర్పు కొనసనియు రిచ్చండుగారు ఆక్షేపించిరి.

అప్పుడు సాక్షి పరీక్ష ప్రారంభింపబడినది. తొలియే పర్యావరణ మిసంగతి ను విచేయబడినది ఆస్ట్రరేజ్ జవాబుసంగిరి ఈరచ్చండు గారి ఆక్షేపణను రికార్డుచేసి సాక్షినితిరిగి తీర్పుచేయుట మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరు నిచ్చిరి.

ఫిర్యాది తనసాక్షులుగా నిల్చుతెలియజేసెను. ముద్దయి తయారజేసిన ఫిర్యాదుచేసెట ప్రేటు మెంటును నేను చూచితి ను. అందులో నుల్లంబులేదు 1122-7.6 లని వ్రాయబడినది. కలెక్టరుకుంపిన తిక్కలూ 1701-7.3 లని వ్రాసిరి. 1902 సంవత్సరము ఫిర్యాది మార్చి నెలలో దామర్తి మల్లిఖార్జునరావుగారి ఉపయోగమునకుగాని ఇచ్చినపద్దులు ముద్దయి తాలూకుతెక్కలలో నగపడుచున్నవి. అది 14-802.25-2.02 1.8-02 తేదీలలో నగపడుచున్నవి కొద్దివారు నాచేతులలో నీపుడకము ఉంచినపుడు ఈపద్దులను నేను చూచితిను. నేను ఉపాధ్యక్షుడుగా నుంటిని. మూలబిల్లింగుకట్టుటకై ఏర్పరచబడిన స్థలములో ఒక తాటియాకుగుడినె ఉన్నది. ముద్దయికి ఆస్థలము ఒప్పుగిరికె పెట్టబడిన కొద్దిరోజులకు ఆగుడి నెలలోనున్న ఆనిపి నాగనంపబడినది. ఇప్పుడు అది భాళి గా నున్నది. 8-5-07 తేదీన ముద్దయి నాపేర వ్రాసిన జాబు ఇదియే. అప్పుటిలో జరుగకన్న గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు ప్రతి నిధుల పెట్టుకలినదని ముద్దయి ఆజాబులో వ్రాసినాడు. మొత్తచేసికొనుటకై ఒక డ్రావాని మాడపలసినదని కొరయ ముద్దయి 30-4-08 తేదీన నాపేర వ్రాసినజాబు ఇదియే. క్లుప్తపంత్వకోర్టునకు జరుపలసినదనియు అంబలకై తగిన ఏర్పాట్లు చేయలసినదనియు ముద్దయి 16-7-09 నాపేర వ్రాసినజాబు ఇది. 1909 సం॥ రములో ముద్దయి ట్రస్టీగా నుండినది. హైదరాబాదు గానున్న గోవిందరావుగారు తన కదవికి రాజీనామా ఇచ్చేసమయమున వారివద్ద చార్జీ ఫుచ్చు కొచ్చుని ముద్దయి నాపేర వ్రాసిన జాబును కొద్దిలో దాఖల్ చేయబడుచున్నది. 1912 సం॥ రములో నాతీతము రు 45/- 1918 లో రు 2.8-0 అభివృద్ధిచేయబడినది. ముద్దయియు జమిందారులను 1911 సం॥ రము డిసెంబరులో జరిగిన కట్టాభి షేక సమావేశమునకు జరిపిరి. అందులకై ఏర్పడిన కమిటీకి ముద్దయి అధ్యక్షుడుగను నేనుకార్యదర్శకుడు ఉంటిమి. కార్యక్రమమును, రహస్యము రాజుగారికిని రాజప్రతినిధిగారికిని గవర్నరుగారికిని, పెద్దయ్యలకును సంపదించినది. జమిందారులకును, ముద్దయికి ఉత్సవములలో తగినయి నాకు జరుగలేదని రికార్డులను స్పష్టపడుచున్నది.

నాకుమార్తె పెండ్లిసూర్య ముద్దయికి నేను 11-2-14 తేదీన వ్రాసినజాబు ఇదియే.

నా పెండ్లికిగారి, నాచెల్లెలి పెండ్లికిగారి ముద్దయి నాకు దగ్గరకనామము చేసియుండలేదు. లేదు వుయ్యాయ జమిందారుగారు నాకు నాలుగునందఱు ఉచితముగ నిచ్చివారు. నాలుగునందఱు అప్పుగానిచ్చివారు. అప్పును తీర్చివారు. ముద్దయి ద్వారా నాకు ఈసాక్షులభించినది. అప్పుతీసికొన్న సామ్యును

తిరిగి చెల్లించవలసినదిగా ఎన్నేటుగాను నాకు వ్రాసినారు. ఎన్నేటు హెడ్ అక్కపుంబెంటు వ్రాసినారు. ఆయన చనిపోయి నారు. తర్వాతనేను జమిందారుని తీర్చి తీసివారు. ముద్దయి ఉత్తరము వ్రాయగా జమిందారుగారు నాకు ఆసాక్షులు ఇచ్చి వారు. హార్డింజి ప్రభువు జర్మనితోన్నయను మూలముతో జరుపు నటుల ముద్దయి కాఫీయండి 19-6-18 తేదీన నాకు ఇచ్చిన తంతే ఇది. 1918 సం॥ రములో పెంట్ల జమిందారు గారు ముద్దయియొద్ద నివిలు దావాతెచ్చెను. ఆదావాలో జమిందారుగారికి వ్యతిరేకముగా తీర్పుచెప్పిరి. ఇప్పుడు అది బందకు జిల్లాకోర్టు ఆఫీసులో నున్నది. నూజివీడులోనున్న ఇల్లుగాక స్వాస్థ్యతనను పితౌర్తితనను ఆప్తి ఉన్నది ఆ ఆప్తియొద్ద నాకు 4 లేక 5 నందఱు ఆదాయము ఏటేటేవచ్చును.

క్రానుపరీక్ష జరిగినపుడు తిరిగి తీర్పుచేయబడిన పుడు సాక్షి క్రొత్తగా కొన్ని కాగితములను దాఖలుచేసెను. కాబట్టి తిరిగి కాన్సులేట్ జరుగవలయునని రిచ్చండుగారు కోరిరి కాని కోరునారు దానికి అంగీకరించలేదు. ఇంతటితో పిరిసాక్షులు ముగిసినది.

తనకాతదివాక్ దిగిల్లి తియ్యరాజుగారిని కాన్సులేట్ చేసిరి. నాకు తనసాక్షులు నిల్చు తెలిజుతీసిరి.

పుయ్యాయ జమిందారుగారి కరుణున నేను ఈకేసును కామయిన్నాను. కొద్ది వెలుపలనుండి కామయిన్నాను. ఈ కేసును కామయి జమిందారు కలీలు పెట్టలేదు. ఇంత కరకు ఎన్నేటుకు లాభవాడుక మైన సామగ్రి ఈకేసులో దొండలేదు నేను ఉంటుట నిమ్మియోజనమొనరినది తలంచెదను. ఫిర్యాదికి నేను సాక్షులును పోగొడవేపిచ్చెయిచున్నాను, ట్రస్టుతాలూకు సాక్షులము పుయ్యాయ ఎన్నేటులోనుండి చెల్లించబడినందున నాకు అసమాచారము తెలియదు. సాక్షు చెల్లించబడుటను గూర్చియు, అసమాచారము జరిగిన ఉత్తర ఫర్మ్యుత్తరములను గూర్చియు నేను ఫిర్యాదికి చెప్పెయిన్నాను. ఫిర్యాదికరుకు వశముకు నిచ్చుటచేయవలసిన ఈవిషయములను గూర్చి చెప్పెయింటిరి. ప్రతికాయగాను నేను ఇచ్చటికివచ్చుట లేదు. మొట్టమొదట నేను సాక్షు మిచ్చుటకు ఇచ్చటికివచ్చి నాను. ఈయధ్య కాలములో నే నిచ్చటికి రాలేను. ఆస్ట్రరేజ్ గారిని ఫిర్యాదికరుకు ఏర్పాటుచేయుటకు నేనువెల్లియుండ లేదు. ఈ కంప్లెయంటు దాఖలు చేయించుటకు నేను కృష్ణారావుగారితోబాడ వెళ్లేదను. ఈకంప్లెయంటును తయారుచేయుటకై సమాచారమును నేను స్పష్టంచేసితిను. ఉన్నటువంటి ఉత్తరప్రతుల తరములలో నేను ఏమియు దాచలేదు.

కృష్ణారావుగారితో కూడా నేను మద్రాసు ప్రొకటర్ డబ్ల్యు. పి. ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్దకు వెళ్ళితిని. 1915 జూలై నుండి నాలుగైదు జూలైయముల లేదు పుయ్యాయ రాజాగారి మరణకాశములను గూర్చి మాట్లాడుటకును నివిలు వ్యాజ్యమును దాఖలుచేయుటకై ఆలోచించుటకును శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్దకు నేను వెళ్ళితిను. గతజూలై నెలనుండి నివిలు వ్యాజ్యముచేయవలసినది ఆలోచనముచేయెను. ఈవ్యవహారములో కృష్ణారావు గారు నాకు సహాయముచేయుచున్నాడు. శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్దకు నేను వెళ్లేటప్పుడు సామాన్యముగా కృష్ణారావుగారుమాడా రమ్మయిండిరి. ఈవ్యాదాఖలు చేయబడుటకు పూర్వము నేను ఈకంప్లెయంటును చూచితిను. దానిని నేను చదివితిను. అదిసరిగావున్నది. నేను దానిని అంగీకరించితిను. పుయ్యాయ జమిందారు గారు దానిని చూడలేదు. నూజివీడుకు తీసికొనివెళ్ళి జమిందారు గారికి చూపించి తీర్పుచేయవలసినది అది దాఖలు చేయబడుటకు పూర్వము జమిందారు గారు చూడలేదు. అది దాఖలు చేయబడి కాలములో పుయ్యాయ ఎన్నేటుదివాక్ హోదాలో నేను తెజవాడలో నుంటిని. నాపు ఎచటతయారచేయబడినో నేను ఎచటను. తెజవాడయ్యని ఫిర్యాది నమ్మకొరినాను, ఫిర్యాది దాఖలుచేయబడునని పుయ్యాయ జమిందారు గారు ఎరుగుదురు. ఈచార్జీ దాఖలుచేయబడుట కాదియొండవలసిన దని జమిందారుగారు నాకాజ్ఞ ఇచ్చినారు. దాఖలు చేయబడుటకు పూర్వము కంప్లెయంటు అచ్చొల్లించబడినది కృష్ణారావుగారు దాఖలుచేయుట మానుటకై నేను ఇచ్చటికి వచ్చియుంటిని. వెయ్యల కృష్ణారావుగారు చార్జీ దాఖలుచేయవలసిన అనుమానము పుయ్యాయ జమిందారు గారికి లేదు. నేను ఇచ్చటికి వచ్చేటందుకు అయ్యె ప్రయోజనపుభర్తులను జమిందారు గారు భరించెదరు. ప్రయోజనపుభర్తుల బిల్లులను నేను వ్రాసినంపెదను. నేను ఎందునిమిల్లును వచ్చితిని ఆబిల్లులలో నడచువించును. నేను అప్పుడు తెజవాడవచ్చి భిక్షులను జమిందారుగారు ఇచ్చివారు. చార్జీ దాఖలుచేయబడినది జమిందారుగారికి కొన్ని దుదీసివారు. ఈకేసునుగూర్చి జమిందారు గారు డబ్బుపెట్టుచది

గాక తలిమ్మకర్త అంతయు తీసికొనుచున్నాడు. ఈకేసును గూర్చిన సాక్షులు, దస్తావీజులు అచ్చులచేయబడినకట్టనాకర్త ఉన్నది. జమిందారుగారివద్ద ఈకట్ట ఒకటిలేదు. ఈకట్టను తయారుగాగ్రహణము చేయవలసినది. నాసాక్షులును కూడా బాగ్రితగా చదివివారు.

దాఖలుకాబడునన్న వ్యాజ్యము లిమిటేషన్ పట్టుకాలము నమిపించుచున్నందున నేను మద్రాసుకు వెళ్ళవలసియున్నది అనవరమును కొద్దివారికి చూపి చేయవలసినదిగారాజారాంరావుకంటూ గారిని కోరినాను ముద్దయివయిన పుయ్యాయ జమిందారు గారు దాఖలుచేసినవ్యాజ్యమే అది. ఆవ్యాజ్యముకు 29-4-15 తేదీతో లిమిటేషన్ అయిపోవునని ఆద్యోక్తేలుజవరముగాను చెప్పివారు. ఆతేదీకి నాలుగైదు రోజులు మించుగానేను మద్రాసుకు వెళ్ళితిను. నేను మద్రాసుకు 12-4-15 తేదీన వెళ్ళితిని. 28 తేదీకి నాలుగైదురోజులకిందట నేను మద్రాసుకు వెళ్ళితిని నేను చెప్పినది పొరబాటు నేను వెళ్ళినవారములో ఆవ్యాజ్యముకు లిమిటేషన్ అయిపోలేదు. వ్యాజ్యముకు దాఖలు చేయబడుట పూర్వము అనవరములయిన పనులు చాల జరుగవలసి యుండుటచేతను, ఆ పనులు జరుగనితో లిమిటేషన్ పట్టుకు గవరకు నేను ఆ ప్రకారము కొద్దివారికి చూపి చేయించితిను. పిమ్మట నగైరాను తయారుచేయుటకై నేను అక్కిడికి వెళ్ళుట తప్పని పరితయ్యెను. ఆ పిమ్మట నేను పుయ్యాయ తయారు చేసితిని. కడచి జూలై నుండి ఈ వ్యాజ్యము చేయవలయుననిదేతలంపు కలను. ఆద్యోక్తేలు జవరలో గాను కొన్ని పక్షుల నిచ్చిరి. ఆ పక్షులకు సమాధాన మిచ్చుటకు కావలసిన సమాచారమును కూర్చుకొనుటలో కాలహాని మొనరి. ముద్దయిఇంటిని సోదాచేయుటకై కృష్ణారావు గారు దరఖాస్తు పెట్టినమీదట ముద్దయి కొద్దిలో దాఖలుచేసిన కాగితములు ఆద్యోక్తేలు జవరముగారి పక్షులకు సమాధాన మిచ్చుటలో సాయపడెనా అని నేనుచదివిన పక్షులకు నేను ఇచ్చే జవాబు లేదు. ఆ కాగితములను నేను చూడవలెనుటకు కారణమై యున్నది. సోదాకు దరఖాస్తు పెట్టితిని కృష్ణారావు గారు నాతో చెప్పలేదు. నాతో ఎందుకు చెప్పలేదో కాబట్టి నాకు తెలియదు. సోదాకు దరఖాస్తు పెట్టబడినది నేను విన్నాను. చార్జీ దాఖలుచేసిన రోజున నేను ఫిర్యాది బసలో లేను. నేను ఇప్పుడు ఆబసలోనే ఉంటున్నాను. అప్పుడు ఒక ఇల్లు అద్దెన తీసికొనబడినది ఆ అద్దె ఇంటిలో ఆరోజున నేను ఎందుకు బసచేయలేదో కారణమును చెప్పలేను. నాన్నేపొతుడగు కూరి నుండరామకృష్ణయ్యగారు ఎన్ని భోజనమునకు పిల్చినందున నేను వారి ఇంటికి వెళ్ళితిను. సోదాదరఖాస్తునుగూర్చి ఫిర్యాది నాతో చెప్పలేదు అదరఖాస్తును నేను చూడలేదు. చూడవలసిన అవసరము నాకు అగుట లేదు. ఏయేకాగితములను దాఖలు చేయుటకై దరఖాస్తు పెట్టబడినో ఈరోజువరకు నేను ఎరుగను. ఈకాగితములలో కొన్ని నివిలు వ్యాజ్యములో సహాయముచేసి నాయనన్నకు తట్టలేదు. ఆద్యోక్తేలు జవరముగారి పక్షులను గూర్చి నేను కృష్ణారావుగారితో ముచ్చటించలేదు. నివిలు వ్యాజ్యములో సాక్షులును గూర్చుటకై కృష్ణారావు గారు నియమింపబడలేదు. నేను నివిలు వ్యాజ్యమును దాఖలుచేసితిను.

పొలిసు సార్వంతు అనెట్టి కేసు

మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పు

కలకత్తా మే 15:— 7-వ తేదీ ఉదయము ద్యూటికి రాకపోయినందున 6-వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటల నుండి 6 గంటలకంటె పనిలో నుండవలసి యుండగా ద్యూటిమాని పోయినందున పొలిసు సార్వంతు అనెట్టి యనున తరు విచారణకు లేబడినది. ఈసార్వంతును రహస్యమున కేర వలయునని చాల కోరికగానుండెను పొలిసుపని రుచిపడెను. అతనికి ఒకదినము పొలిసోయిండునకు అనుదినమును స్వస్థులై యు నిధింక బడినది.

కలకత్తాలో రాదకియ బందిపోటు.

కలకత్తా, మే 15:— ఈయధ్య జరిగిన కలకత్తా కాన్సులేషన్ వది గాజీము బందిపోటు విషయము ఈదినము తీర్పు చెప్పబడినది. ఇద్దరు విడుదల చేయబడిరి. మిటి రెండు కూడ విడుదల చేయబడిరి కాని హిందూకోశ రక్షణకాశమున కింద మిట్టల పట్టుకొనబడిరి. వీరు బహుశా నిర్బంధావాసమున నుంచ బడుదురు. తక్కిన యిద్దరును ఆతిథ్యుల జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారి విచారణకొరకు పంపిచేయబడిరి.

ఫోటో నెంటు జార్జి గెజెటు

16-5-16

నెల పు.

అర్జియల్ కృష్ణయ్యగారు ఐ. సి. ఎస్ గారికి మెడికల్ సర్టిఫికేటుతో నిమిత్తములేకయే జూలై 5 వతేదీ నాటి నుండిగాని దానికి ఆరు నెలల తేదీనుండిగాని ఒక సంవత్సరము వరకు ప్రవేశము కలసి నెలవేయబడినది.

నియోగము.

అర్జర్ మేరీయో అగ్రికోలా కోలియర్ గారెట్టికా డిల్ హాక్ ఐ. సి. ఎస్ గారు నుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గా మార్చి 1 వ తేదీన ఐ. సి. ఎస్. గారికి బదిలీ నియోగించబడినది.

బదిలీ

కర్నూలు జిల్లా నందియాల డివిజనులోనున్న తామర వార్డు రూరల్ ఐ. సి. ఎస్. గారు విశాఖజిల్లాము ఏజన్సీ జిల్లా కోలాకట్ ఏజన్సీ డివిజనుకు ఐ. సి. డి. ఐ. సి. ఎస్. గారికి బదిలీ నియోగించబడినది.

నెల పు

అర్జింగు పోలీసు సూపరంటెండెంటు శ్రీ రే వాల్టర్ యొక్క గార్డన్ గారికి మే 15-వతేదీనుండి గాని దాని కాలము తేదీనుండి గాని రిమానెంట్ ప్రివీలెజ్ ఫర్లో కలసి నెలవేయబడినది

అధికార ముచ్చట.

గంజామజిల్లా ఇచ్చాపురమునందు డిప్యూటీ రిమాన్సీల ద్వారా మేజిస్ట్రేటు గారు జేడబట్ల అశ్వలక్ష్మి సేవను పంతులుగారికి రిండెంట్ గా తేదీనుండి అధికారి మియబడినది.

శ్రీమంతుల జిల్లానుండి మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుగా నున్న ఆయన రామనాథాచారిగారికి సాక్షుల బాబ్తూలములను స్వస్థానములో ఇగ్నీ షుభావలా వ్యాసీకనుట కధికార మియబడినది.

విశాఖజిల్లాము ఏజన్సీ జిల్లానుండి నున్న తామర వార్డు సామెలు బహదరుగారికి డివిజన్ లెవెల్ అధికారి మియబడినది వారి అధికారము గోల్కొండ ఏజన్సీ తాలూకాయందు, గోల్కొండ తాలూకాయందు అయిదో నుండును.

సామెట్టిమరు:- యాంతుల తీసికొని పోవలయు తపాలాలో సామెట్టిమరు 14వ తేదీన కలం 1 గంటకు ఏడవ పట్టణము జేరినది.

మెడికల్ సర్టిఫికేటు:- ఇంగ్లండులో 5వ తేదీన బయలుదేరిన మెడికల్ మెయింటెనెన్స్ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు నూరుకొలదిగాను దాటింది.

సార్వీయన్టీమరు:- 2వ తేదీన ఇంగ్లండులో బయలుదేరిన సార్వీయన్టీమరు బొంబాయికి వచ్చే కినివారము నాడు రాగలదు.

కలికట్టు వార్త:- హిందూ (క్రిస్టియన్ పరిశ్రా) మిక సంఘమువారు కొచ్చిన దర్బారులలో నొక ఒడంబడిక జేసికొని వివిధ రకముల నూనెగింజలకుడ జేయుటకు అదవులలో ననేక డిలీలను స్థాపించినారు.

లాహారు సహిత ధర్మకళాశాల :- లాహారు సహిత ధర్మకళాశాల ప్రారంభింపరము గత శని, అది సోమవారములో జరిగెను. ఈయనాన్ని జనప్రభులొకరు రాజబహదరు రామశరణుదాసు గారు తమ మందిరమున దయచేసి మక్కువజేతుల బ్రతులగుటయే గాక కళాశాల ఖర్చుల కొరకు కొంత భూవాసమునుగాడ జేసెవారు. ఉత్సవము బాగుట కనేకమంది సభ్యులు విచ్చేసిరి. ఉత్సవము పూజా పునస్కారములతో సహా బాగా నెరవేర్చబడినది.

అంగ్లో ఇండియన్ సైనికులు.

బెంగళూరు మే 14:- బెంగళూరు నుండి మొదటి కర్ణాటక 5 గురు అంగ్లో ఇండియన్ సైన్యమున చేరుటకు బయలుదేరు చున్నారు. అంగ్లో ఇండియన్ ఎంపైల లీఫ్ ప్రెసిడెంటు ఇ. హెచ్. ఎలియట్ గారు వారి సంతకము తెలిపిరి.

బారువ వృత్తాంతములు

బారువ గంజామ నుండలంబునందు సమాధిశిరము నందు గలదు. పురాణయుగమునం దీస్థలము ప్రసిద్ధిని బడసినది. విజయనాథ పూర్వజేశులగు జేసినపు డీ ప్రాంతమున నుండలంబునందు ఒక పురాణగాథ కలదు. ఈ ప్రాంతము కోని సీమవలె కొల్లరిలోటలతోను ఉద్యానవనములతోను కోభించు చు రమణీయంబుగ నుండును. ఉద్ధానమున పేరున నొప్పుచున్న యీ పురమునందు గల రమణీయప్రదేశము దీనికి నిదర్శనముగ నున్నది. ఈపురమునందు 4000 వర్జలము గలదు. ఈపురము నకు శ్రీజగన్నాథపాడి ఖండంగాన నామము. ఈపురము నుండనా రాజాగారి జమీయంబు గలదు. ఇచటను నొప్పు భూమి వాడుకయందు నున్న నాంధ్రభాషపట్లను గాఢమైన యభిమానము గలదు. ఆంధ్రభాషావ్యాపకమున జేయుటకై భాషాభిమానులు బారువముందు 2 సం॥ ల క్రింద శ్రీకృష్ణ జేవరాయ గ్రంథభాండారము స్థాపించిరి. భాండారమునకు నుండనా రాజాగారిని శ్రీ శ్రీ నివాస రాజమణి రాజశేఖరగారు రాజపాపములు; శ్రీజగన్నాథపాడి ఖండంగాన అభ్యుత్థులు; సోంభట్ల వెంకయ్యగారు ఉపాధ్యక్షులు; తిత్తి బలరామయ్యగారు కార్యదర్శి. ఈభాండారపు ద్వితీయ వార్షికోత్సవము గతవారమునం దభ్యంతర వైభవముతో గడుగు రాచుమూర్తి పంతులుగారి యాధిపత్యము క్రిందను జరుపబడినది. రాజపాపములు నుండనా రాజాగారిను బరంపురము, పుత్తిపురము, ఇచ్చాపురము సోంపేట మొదలగు ప్రదేశములనుండి భాషాభిమానులను వచ్చి సభజనులొక ముగ జరిపి భాండారస్థాపకుల సమన్వయమునకు దొడ్డిరి. సోంపేట డిప్రెట్టు యనబుగారు విచ్చేసి వారికి గల భాషాభిమానమును ప్రకటించిరి. వారిని భోగరాజు వారాయణమూర్తి గారు సభాధ్యక్షులు రాచమూర్తి పంతులుగారికి, కా. వాగ్గేయరావుగారికి భావగర్భిణిలులైన పద్మనాభమున స్వాగతంబు పోసగిరి. భాషాసేవకులు భాషాభివృద్ధికిసాధనములైన నివయంబులను గూర్చి యావస్థనింపిరి. వారికను సరియైన చరిత్రమును ప్రకటించిరి. సామాన్యగ్రామమునందుగల యీ వారికను చూపిన సహజవైపుణ్యము సభ్యుల కాంక్షలను గలిగించింది. బలరామయ్యగారు చదివిన గత శంకరరీతికలన గ్రంథాలయమునందు 200 ఆంధ్రగ్రంథములు గలవనియు రూ 382 ఆదాయమునందు తెలియుచున్నది. రాచమూర్తి పంతులుగారు జనసామ్యమునందు విద్య వ్యాపింప చేయుటకు వాడుక భాష సాధనము గాని కేరీక సాధనము లేదనియును విద్య జనసామ్యమునందు వ్యాపించిన గాని జేకము వృద్ధి బొందనేరదనియును ఎవరికి దగిన రీతిని వారు విద్యను వ్యాపింపజేయవలయు ననియును, మనము గ్రంథాలయములు వ్యాప్తి జేందలేనని వియత్నములు చెందలసిన యవసరము లేదనియును, కాలక్రమమున మన యుత్సాహమునకు దగిన రీతిని మన యభిప్రాయము నిర్దించుననియును చెప్పి యుండిరి. సాంకేతికీకృతమును నుండలంబునకు 500 చుండి వచ్చియుండిరి. అతిథులకు భోజనాది సదుపాయములు చక్కగ చేయబడినవి. సామాజికులు రాత్రి నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

వంగదేశ వైద్యసంఘము.

మెడికల్ రిజిస్ట్రేషన్ కౌన్సిలువారి జవాబు కలకత్తా మే 16:- వంగదేశ వైద్యసంఘము వారి తీర్మానములకు మెడికల్ రిజిస్ట్రేషన్ కౌన్సిలువారి రిట్లు వ్రాసిరి. మారు 1915వ సంవత్సరము దీనినందు 3 వ తేదీన మెడికల్ రిజిస్ట్రేషన్ కౌన్సిలువారికి పంపిన రెండు తీర్మానములనుగూర్చి కౌన్సిలువారి యోచనలు పూర్తియైనవి. వైద్యవృత్తి విషయమునందు ఏది అమర్యాదకరమో చెప్పటయిచ్చుదు కౌన్సిలు వార్తవరము లేదనిరి. ఇది వంగదేశ వైద్యసంఘమువారు దీనినందు 3 వ తేదీ ఉత్పాదించి 6 వ తేదీ పంపిన రెండు తీర్మానములనుగూర్చి మెడికల్ రిజిస్ట్రేషన్ కౌన్సిలువారిచ్చిన జవాబు. అతిర్మానము లీక్రింద చెప్పబడినవి. వైద్యవృత్తియందు అమర్యాదకరములను చెప్పబడిన వంగదేశ వైద్యకాసమునందలి 25 (2) సెక్షనుకు సంబంధించిన వాని విషయమై బొంబాయి చెప్పి పురి వైద్యసంఘ సభల తీర్మానము ప్రకారము ఆకాసమునందలి సందిగ్ధమును తొలగజేయుటకు 2950, 31 సెక్షను లములలోని కి రాకముందు మెడికల్ రిజిస్ట్రేషన్ కౌన్సిలువారు నోటీసు లియవలసినదని సంఘమువారు కోరుచున్నారు. మెడికల్ రిజిస్ట్రేషన్ వారి వద్ద సమాచారములైన వైద్యులను సమాధు చేయదగిన వైద్యులను కలియుట అమర్యాదకర విషయములలో చేర్చునాడని సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

గ్రీను స్థితి గతులు

లండను మే 2:- అస్ట్రీయా బల్గేరియా రాజధానులు తమ కాగితములను తీసికొని లేచివచ్చినవారని లిబెర్టుపత్రికా ఎథెన్సు లిఖితుడు తెలియజేయుచున్నాడు.

రష్యా టర్కీ యుద్ధము

లండను మే 18:- రష్యాపత్రిక పీటరుగ్రాడ్కు విలేఖను డిల్లు తెలియజేయుచున్నాడు :- రెబల్లలోని ఒత్తిడిని తగ్గించుటకై టర్కీవారు ఇర్జి యునప్రాంతమునందు నుండును తొగిసిగిని రావలయునయత్నము చేయుచున్నారు. టర్కీకి జర్మనులు సాహాయ్యముజేయుచున్న నవారి క్రియ త్వచలము అంతప్రయోజనము కలగలేదు.

రష్యా-జర్మనీ యుద్ధము

లండను 15:- రష్యావారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:- జర్మనీయును-మిటా రై ఆవేమిది నెల్లర్బర్గ్ ప్రేషనకు ఉత్తర భాగమున, జర్మనులు 10 వ తేదీన నుండును తొగిసిగినివచ్చుట కారంభించిరి. కాని వారి కేమియు ప్రయోజనము కలగలేదు. యెప్రుబట్టెపు పరిసరములను జర్మనులు ఫిరంగులతో బాది ధ్వంసముచేసిరి. ఇక్కడ యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఈ పట్టణము ద్వీవాగరమునకు రై ఆవేమిది మధ్యనున్నది.

అస్మిత్తుమంత్రి.

లండను మే 15:- శేటి మధ్యాహ్నము అస్మిత్తుకు మంత్రి బెల్లాస్టు పురాధిపతితోను కొందరు వర్తకములు తోను మూడుగంటలకు మాట్లాడిరి.

ఏరు తమంతట తామెల్ల కొందరు పేరులతో ప్రస్తుతపు స్థితిగతులను గురించి విచితముగ చూపుచుండిరి.

తమవారి పేరు డెల్లినుకు బయలుదేరిరి. ఏరు బయలుదేరుచుండ వేలకొలది ప్రజలు దర్శించి తమ సంతోషమును ప్రకటించిరి. ఏరు బెల్లాస్టుకు వచ్చుటకులన విరాండు విషయమై ఇక్కడను కష్టములయ్యి నుభిస్థి యేర్పడునని చాల వోట్ల యనుకొనుచున్నాడు.

వరాను ప్రకటన

వార్షికు మే 15:- 804 కొండప్రాంతమున అగ్నిపర్వము జరియుచున్నది. ఇదితప్ప వేద్యకరమున యుద్ధములేదు.

సాంపెనలో తీర్చిపైను ఫిరంగుల యుద్ధము జరుగుచున్నది.

సోముకు దిక్షిణమున పరానునా జర్మనులమీద ఆకస్మాత్తుగజడి జర్మనుల మొదటి కొండపు వరుసను, పట్టుకొనిరి.

గ్రీనుదేశపు స్థితి.

లండన్ మే 15:- న్యూయార్కు వరల్డు పత్రికా ఏ థెన్సు విలేఖను డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు.

గ్రీనుదేశమున ప్రస్తుతము 400 క్షుల ధనమున్న నే కాన్సి చాడ. విత్రిమండలివారు ఆప్య ఇయ్యుట కంగీకరింపలేనందున ప్రస్తుతపు మంత్రివర్గము నిలవియింద నాలదు. ధనము లేచుకొనుటకుపాయయ యుద్ధములో చేరుటయే. అనుకూలము తరుణము వచ్చినప్పుడే యుద్ధమునకు దిగుడునని వాదించుచున్నాడు. గ్రీనుదేశ సందిగ్ధత అంతికాలములో విడదలనుకోవచ్చును.

రష్యామంత్రివర్గము.

లండను, మే 15:- రష్యా మంత్రివర్గమువారు ఇంగ్లండులో చెప్పినవిషయమును గుతించి "రాచ్" పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది :- ప్రాగ్దేశ సమన్వయగూర్చి రష్యా ఇంగ్లండుదేశములు సమాధాన పడినవి. యుద్ధమునందు తమకు గలుగు విజయమును బట్టి యీ సమాధాన మేర్పడుచుబడునని రష్యావారు తెలుపుచున్నారు. రష్యా ఇంగ్లండుదేశములు సమాధానపడిన క్రితంచవిషయములలో ఇది యొకభాగము.

గ్రీనురాజుతో సంభాషణ.

లండను మే 15:- ఎథెన్సుపట్టణమునం దీ క్రింది వార్త వచ్చినది. - మెస్సీరకు పత్రికా సంపాదకుడు గ్రీను రాజాగారితో ముచ్చటించిరి. ఇంతవరకును వీరవలంబించిన పద్ధతి సరిగ నున్నదట. తుంతుకూడ నిట్లే వారు చేయుదురట. వైవారి ఒత్తిడియందరగాని అంతకలహముల నుండరగాని వారులాంగరట. పరిస్థితి యురయెడల వారు యుద్ధములో దిగుదురట. యుద్ధము గ్రీనున కనుకూలముగ నుండునట.

విషయానుక్రమణిక.

చతుర్థాంధ్ర పథ	2
గుంటూరు మండలపథ	3
నూజిడు ప్రస్తుతము	4
వృత్తాంతములు	5
ప్రధానవ్యాసము	
మైసూరు సంస్థానము - ఆంధ్రభాష	6
పరిశీలన - ప్రభుత్వము వారి సహాయము	7
విశోపా మహాపంక్త్యానుము	
విశేషాంశము	8-9
జాతీయతాత్పర్యము	10
ఇంగ్లీషు తెలుగుము	11-12

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ మే నెల 16-వ తేది

మంగళవారము.

మైసూరు సంస్థానము-ఆంధ్రభాష

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ సమస్య పొడ గట్టి నిర్బంధ దేశభాషాభ్యసన మవసరమను సిద్ధాంతము బయలుదేరుటచే మైసూరునందలి దేశభాషల ప్రశంస విపులముగా చేయవలసి వచ్చినది. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు రాజభాషయు సంస్థాన మంతటికిని మొత్తముగా లెక్కవేసిన యెడల బహు సంఖ్యాకులచే వాడబడునదియు నగు కన్నడమునకు ప్రథమస్థాన మిచ్చి యది నూత్రము నిర్బంధముగా కరవబడవలసినది యని నియమించుట కారణముగా ఇతర దేశభాషల స్థితిగతులును వానికి జరుగవలసిన న్యాయమును ఆలోచన లోనికి వచ్చినవి. మైసూరు సంస్థానములోని కన్నడ ప్రజ కొందరు ప్రప్రథమమున సంస్కృతపు గౌరవమును ని కన్నడభాషా నిర్బంధము చెడ గొట్టునని తలంచి కన్నడమును కోరువానికి కన్నడమును సంస్కృతము కోరువానికి సంస్కృతమును నిర్బంధముగా నేర్పవలసినదని ఫలహాచేసిరి. అయిన మీరు సంస్కృతభాషమంటి భాషల యొక్క స్థానము విద్యాభ్యసన పద్ధతులలో నెట్టిదిగా నుండవలయు ననుటకు సూక్ష్మముగా విచారింప లేదు. సంస్కృతము వ్యావహారిక భాష కాదు. గతకాలమునకు చేరిన ప్రాచీనభాష. దానిని నేర్చునెడల నది యేవోగతవిషయముల యభ్యాసమున కుపయోగకరమే కాని ప్రతిదిన జీవనమున కుపయోగకరము కాదు. గతవిషయములు ప్రాచీనభాషలు అభ్యసించదగినవి యని మాయధముకాదు. అయిన నభ్యసనీ కుములలో నిర్బంధాభ్యసనీయులుగా గాని ప్రథమాభ్యసనీయులుగా గాని ఉండకూడదు. వ్యావహారిక భాషలో మానవుడు తన పరిసరంబుల జ్ఞానమును గడించి దానిని విపులము చేసికొనుటకు గాఢతర మొనగ్గుకొనుటకు గంభీరంబు కావించుకొనుటకు ప్రాచీన విజ్ఞానావలోకనం బొనర్చవలయు ననుట నవినవిద్యాబోధనతత్త్వము. ఈ తత్త్వానుకారముగా అన్ని ప్రాచీనభాషలును విచ్చికభాషలుగా నభ్యసించదగినవియే కాని నిర్బంధముగా నుగ్గురాలతో పోయదగినవి కావు. పోసినను నవి జీర్ణము కాజాలవు. అవిజీర్ణము కావలయునని పట్టుపట్టినయెడల

ఇతరవిషయములు లోకయాత్ర కత్యవసరములైనవి సోకుటనే నను నెడ ముండజాలదు. అందువలన సంస్కృతభాషావిషయము నిర్బంధము తలపెట్టుటగాని నేటికి నజీవములై ముందునకు విజృంభించునడు దేశభాషల స్థానమున నా భాష నధిష్ఠించజేయుటగాని విద్యాభ్యాసపు మూలోద్దేశములకే భంగకరము. అందులోను సంస్కృతము నేర్చుట, ఇంగ్లీషునకు కాలముతయు వ్యర్థపుచ్చి దేశభాషల స్వరూపమును చక్కగా నెరుంగని వారలకు కష్టమేమోకాని దేశభాషలలో పరియగు జ్ఞానమును సంపాదించిన వారికి ముఖ్యముగా తెలుగు, కన్నడము లెంగినవానికి సంస్కృత మెచ్చిక భాషగా నభ్యసించుట మిక్కిలి సుకరము. ఈ కారణమును బట్టియును గూడ మైసూరు ప్రభుత్వమువారు సంస్కృతమునకై చ్చికస్థాన మిచ్చి యుండుట సంతృప్తికరముగానే యున్నది. అయిన నిటీవల జెయిలి పోస్టు పత్రిక కన్నడము నిర్బంధభాషగా నుండుటకు నిచ్చిన సమాధానము మాత్రము అంతసమంజసముగా దోచదు. సంస్థానము నందలి ప్రజైక్యమునకయి అగేకులు వ్యవహరించు భాష నిర్బంధముగుట న్యాయముని ఆపత్రిక వ్రాసినది. ఈసిద్ధాంతము కొంతవరకు అనుమోదించ దగినదియే గాని దీనినినైనను వివరీతపు పరిమితులకు లాగుకొని పోయినయెడల వివరీతపు ఫలములు కలుగక మానవు. హైందవ భూమిలో ఎక్కువ సంఖ్యాకులు ఎనిమిదికోట్లు హిందీ వ్యవహరించువారున్నారు. పిదప బంగాళీ వ్యవహరించువారైదుకోట్లు కలరు. తరువాతి యాంధ్రులు రెండుకోట్లు చిల్లరు. ఈయంకెలను గ్రహించి హైందవభూమికి హిందీ కాని బంగాళీకాని నిర్బంధ మొనర్చుట న్యాయమగునా? ఎన్నటికిని న్యాయము కాజాలదు. మరి యొక వక్షమునుండిచూడము. బహోదాసంస్థానమున మహారాష్ట్రము గుజరాతీలు మహా ప్రబలముగా నుండుచోట వేయింటికి ఒక్కరుడు బంగాళీయున్నాడనుకొందము. అతనికొర కాసీమలో బంగాళీ తెచ్చిపెట్ట సాధ్యమగునా? కాజాలదు. హైందవ భూమిలో ఒక్క భాష రి కోట్ల జనులు వ్యవహరించునది యున్నను 2 కోట్లు, కోటి ఏబదిలక్షలు, కొన్ని లక్షలు, ఈ రీతిగా ప్రజలు వ్యవహరించు భాషల నేల మన్నింపవలయునందురా? ఆయాభాషలకు ప్రత్యేక ప్రదేశము లేర్పడి తత్పుత్రులు తక్కువ సంఖ్యాకులే యైనను వారొక్క సంఘముగా నుండుటకు నచుకూలములు కలిగియుండుట చేత వారి వ్యక్తిత్వము ఇతరులలో లీనమైపోవుట యసాధ్యము అనర్థదాయకము. కాని బహోదాలోని ఒక్క బంగాళీవలె బహుస్వల్ప సంఖ్యాకులగు వ్యక్తులు విస్తారభూమిలో చెదరియుండునప్పుడు వారి కేర్పాటులు చేయుట యెంతటి సమర్థ రాజనీతిజ్ఞులకును పొసగజాలదు. వారు తమ ఏర్పాటు తామెైన చేసికొనవలెను. పరిసరసంఘమున లీనమై యైనను పోవలెను. అట్టి వారికి లీనమై పోవుటయు సులభసాధ్యము. ఏకప్రదేశస్థిత ప్రత్యేకసంఘమున కిది యసాధ్యము. ఈ కారణములను బట్టి రాజనీతిజ్ఞులలోచించవలసిన సంగతి అందులోను భాషావిషయక సంగతి యిది. ఈ రాష్ట్రమున సర్వప్రదేశమును ఆక్రమించి యుండు భాష ఒక్కటియే

నా లేకున్న సేప్రదేశములో నైనను పెరభాష ప్రాముఖ్యము నంది యున్నదా? పెరభాషాపుత్రులు వ్యక్తులుగా దేశమంతట చిన్నాభిన్నముగా వంచబడి యున్నారా లేక ఏకప్రదేశమున సంఘరూపమున కానవచ్చు చున్నారా? ఏమాత్రము బలవత్తర సంఖ్య గల పెరభాషాపుత్రులైనను నేకప్రదేశమున సంఘము కట్టికొని యుండుట సంభవించునేని ఆ భాషను గూడ రాష్ట్రభాషగా రాజనీతిజ్ఞుడు అంగీకరింపక తప్పదు. ఈ దృష్టిపథంబునుండి మైసూరులోని ఆంధ్ర భాషాసమస్య నాలోచింతము. నిర్బంధము కానిశ్చయింపబడిన కర్నాటక భాషలోనే ఈ భాష కిప్పుడు తారతమ్య చర్చ కలిగి యున్నది కావున ఆ భాషా సంఖ్యలే మన ప్రస్తుత కార్యమున కవసరములు. మైసూరు సంస్థానము మొత్తమునకు జనసంఖ్య 5,806,193 అయినను నిందులో కన్నడమువారు 4,147,765. ఆంధ్రులు 919,410 గురున్నారు. అనగా మొత్తముమీద 100గురు కన్నడమువారున్న నిరుపది యద్దరు తెలుగువారున్నారనుట నిష్పత్తము. ఈ దామాషా స్వల్ప దామాషా కాదు. తక్కిన పక్షితు లెట్లున్నను కన్నడముతో బోల్చిగా నూటియం దిరుపది రెండు భాగములగు తెలుంగునకు మైసూరు రాష్ట్రము గౌరవమీ కారణముమాత్రముననే యిచ్చి తీరవలసి యుండును. అయిన ప్రబలతర కారణము లింకనుకలవు. మైసూరున కోలారుజిల్లా సంపూర్ణముగను చిత్రదుర్గము తుంకూరు బెంగుళూరుజిల్లాలు భాగములుగను ఆంధ్రమయములు. కోలారుజిల్లాలో ఒక్కకన్నడమువానికి, మువ్వరాంధ్రుల వంతున జనసంఖ్య యొప్పియున్నది. బెంగుళూరు జిల్లాలో మూడింట నొకవంతు ఆంధ్రము. అనగా మువ్వరు కన్నడమువారికి నెక్కయ్యాంధ్రుని వంతున ప్రజ ఏర్పడి యున్నది. చిత్రదుర్గముజిల్లాలో నాల్గింట నొకవంతు ఆంధ్రము. తుంకూరుజిల్లాలో నైదింట నొకవంతు ఆంధ్రము. ఈరీతిగా మైసూరుసంస్థానములోని ఎనిమిదిజిల్లాలలో ఒకజిల్లా సంపూర్ణముగను మరి మూడుజిల్లాలు కొంతవరకును ఆంధ్రమయములు. ఇంతే కాదు. శివమొగ్గ జిల్లాలోను మైసూరు జిల్లాలోను కూడ పేర్కొనదగినంద రాంధ్రులున్నారు. అందుకును కారణము లేకపోలేదు. ఈజిల్లాలు బహుస్వల్పము గానే యైనను తెలుగుజిల్లాల పరిపాద్ధులలో నున్నవి. ఎనిమిది జిల్లాలలో ఆరుజిల్లాలకు కొద్దిగనో గొప్పగనో తెలుగు సంఘముతో సంపర్కముండి ఒక్కజిల్లా పరిపూర్ణముగా తెలుగుజిల్లా యైనప్పుడు మైసూరువారింకను తెలుగునకు కన్నడముతో సమానమగు స్థానమును రాజకీయకార్యముల కాయా ప్రాంతములలో నియ్యకుండుట యన్యాయము గాక వేరుకాచాలదు. నగరములలోను బెంగుళూరులో తెలుగువారు కన్నడమువారితో నించుమించు సమానముగా నున్నారు. సివిలు మిలిటరీ స్టేషనులో కన్నడమువారి పేరైనను లేదు. తెలుగువారు బహు సంఖ్యాకులున్నారు. తెలుగు విస్తీర్ణము లెక్కవేసినను మైసూరు సంస్థానములోనిది కొలదిపాటి యగుట లేదు. సంపూర్ణములగు సంకె లియ్యజాలము గాని ఈక్రింది లెక్కలు చాలియుండును.

TELEGRAMS.

Political Dacoity in Calcutta.
The Police Arrests.

CALCUTTA, May 15.

Mr. Shallow, Deputy Commissioner, to-day passed orders in connection with the arrests recently made in connection with the Corporation Street political dacoity. Two were discharged. Five others were also discharged, but re-arrested under the Defence Act and will probably be interned. The remaining two were sent up for trial before the District Magistrate of Alipore.

Bombay.

PORTUGUESE INDIA.

A Lisbon Government Order.
Excitement at Goa.

BOMBAY, May 15.

Portuguese India was taken by surprise when last week's mail brought, from the Lisbon Government, orders that a decree of the 30th May 1916 passed by the Congress regulating the departure of Portuguese citizens from the dominions of the Republic, be promulgated and put in force in Goa. That measure consists of five clauses, the first of which provides that so long as the war lasts permission shall not be granted to any Portuguese citizen from the age of 16 to 45 to leave the territory unless he is declared physically unfit for all military service or in exceptional cases where the granting of such leave is not opposed to the interests of the State. This permission shall be granted by the Minister for War and in the colonies by the Governors. Para 2 of this clause enacts that in regard to habitual and brief absence of operatives, fishermen and individuals engaged in commerce or rural occupations, leave may be granted by the War Ministry when it is satisfied that such leave will not result in any inconvenience to the military service. Clauses 2 and 3 deal with the penalties for evasion of the above regulations. Clause 4 states that the decree shall take effect immediately, while clause 5 revokes all legislation to the contrary.

A Grave Economic Problem.

A correspondent of the "Times of India" in Goa writes that the people of Goa are considerably upset by these orders, which if enforced will bring the country face to face with a grave economic crisis. He says it is a well known fact that the economic existence of Portuguese India depends in a large measure on British India, as the natural resources of the country have not been sufficiently developed to provide the population with occupation and livelihood within it. Hundreds of emigrants of all ages, and especially of the lower classes, daily leave Goa in search of livelihood abroad, returning home at short intervals or on their retirement. Goa annually imports from British India goods of the value of about 80 lakhs, which are not counter-balanced by any appreciable exports. The result is that there is an economic deficit which is met by the savings of the emigrants. The effect of the sudden and immediate suppression of this emigration would be to deprive Goa of the means which enable her to maintain her economic equilibrium. This emigration cannot be honestly interpreted as falling under the exception in para 2 referred to above. From the fact, however, that the decree has not yet been published in the Government Gazette, as would have been done in the ordinary course, it is surmised that the Governor-General, realising the grave situation that would arise from the enforcement of the decree in Goa, may have made representations on the subject to the Home Government. In the meanwhile there is great uneasiness, and a large number of the male adult population is leaving the country. The exodus to British India during the past few days has been considerable. It is argued that Portuguese India has never in her history been laid under compulsory military service, and that it is unnecessary, in view of the abundant material available by the voluntary system.

The Bombay Share Market.

BOMBAY, May 15.

Almost every day of the week found the market in cotton mill shares very active with large volumes of business passing, though wide "Budla" rates between two settlements render Bulls shy and rates recede after an advance. Other circumstances are however favourable. Cloth market is steady and firm through money is still tight. Centrals declined to Rs. 22½ and Standards kept unchanged at Rs. 1230. Fazulbhoy's advanced to Rs. 515 but closed at Rs. 510. Madhows were quiet at Rs. 1495 and Davids at Rs. 493½. Currimbhoy's declined to Rs. 265 and Swadeshis to Rs. 1710. Crescents were firm at Rs. 118½. Colaba Land and Mill shares kept unchanged at Rs. 1335. In Bank shares the Bank of Bombay were steady at Rs. 1525 and Bank of India at Rs. 65½. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were steady at Rs. 895 and Tata Iron and Steel ordinary declined slightly to Rs. 185 and deferred to Rs. 730. Tramways were firm at Rs. 256. 3½ per cent Government was steady at Rs. 80 and small pieces at Rs. 80½ for buyers.

A Defamation Case.

Accused Fined Rs. 75.

POONA, May 16.

The suit in which Munshi Mahomed Abdool Kader charged Munshi Shaik Mahomed Khizuddin with defamation was concluded before Mr. Vacha, City Magistrate, yesterday. The complainant's case was that the accused went to certain officers whom the former was teaching and told them that Kader was not competent to teach them and that he was a jail bird. Lieutenant Davis, S. and T. Corps, Lieutenant Road, 114th Mahrattas and Lieutenant Ross, 88th Carnatics, were examined for the complainant. The defence was that the accused had told this to the officers for their own good. The Magistrate convicted the accused and sentenced him to a fine Rs. 75 in default 1½ months simple imprisonment.

Burma

American Drillers Leave for America.

RANGOON, May 15.

Thirty-three American drillers who went on strike at B. O. C. Yenagayang left to-day by "Pegu" with their wives for America. The remaining fifty and odd leave to-morrow by "Teesti" en route Singapore taking the Pacific Ocean route to California.

TELEGRAMS.

Three Years Rigorous Imprisonment

RANGOON, May 16.

Harry Gooder, an Anglo-Indian taxi cab driver of Russell Taxi Company, was to-day sentenced by the Magistrate to three years rigorous imprisonment on charge of being jointly concerned with a Burman in committing robbery of Rs. 1500 on a Chinaman to whom hurt was also caused. The accused with the Burman taxi driver apprentice (who has absconded) drove the Chinaman to Kemendine on business on the 12th April at 7 P. M. On return to Rangoon with a sum of Rs. 1500 and Rs. 400 in notes the Chairman asked to be driven home. Gooder made excuses by saying that he had no petrol and made an attempt to go back. The Chairman remonstrated and held the steering wheel, but Gooder went full speed and the Burman pushed the Chinaman out who was bending over at the time and drove off. Gooder was arrested a fortnight later and made a confession. The Magistrate characterised the case a serious one.

Mysore.

The Anglo-Indian Recruits.

BANGALORE, May 15.

At the Railway Station Major Scovell addressed the recruits, and in the course of his speech he said:—"You are now going to face danger and tribulation which are waiting for you wherever you may be sent. You are going with a clear knowledge of what you will have to contend with, and, whatever may happen, I trust you will have every opportunity of showing to the world that Anglo-Indians can fight as well and hit hard for England as any other sons of the Empire. Indeed this has already been amply demonstrated, so that all you will have to do is to prove that history does and will repeat itself."

Lieutenant Colonel J. A. Gow, former Commandant of the B. R. V., also addressed a few words of cheer to the boys, who were cadets under him at one time. Three of the recruits are bound for Meerut, and two for Jhansi.

South India.

Theft of Jewellery.

COONOR, May 15.

Mr. K. F. Brackenbury, I. C. S., first class Magistrate, disposed of a case in which one David alias Francis alias Arkiaswamy, an old offender, was charged with having robbed articles worth about six thousand rupees. The cases that the First Class Magistrate disposed of were in reference to the thefts of jewellery belonging to Mr. Jones of Mysore, who resided in a hotel, Miss Thompson who stayed at a boarding house, and Mr. Mather, a planter of South Malabar, who took up abode also in a hotel. His Honour sentenced the accused on all three counts to three and half years' imprisonment, also to receive twenty stripes. After release the accused was ordered to report his whereabouts to the Police for two years.

With reference to the thefts accused committed in the mofussil he will have to stand his trial at Madras and Coimbatore.

Weather Report.

SIMLA, May 16.

Many thunderstorms have occurred in the Peninsula, the largest rainfall amounts reported being 1½ inches at Cochin and one at Mysore. No rain of importance has occurred elsewhere. Conditions are becoming favourable for local thunderstorms in Central parts of the country.

FORECAST.—No great change.

BRIEF TELEGRAMS.

Mrs. Costello wife of Sergeant Costello Port Police has been appointed by the Commissioner of police as the official women police searcher. On arrival from Calcutta of the "Bharatta" on Sunday she found ten pounds of opium on a Chinese girl. Both were made over to the police for trial.

From enquiries made it appears that the transfer recently gazetted of Lala Sita Ram, Engineer, whose conduct was under enquiry before the Special Commission, was only for the purpose of the Accountant-General and that he has actually been relieved of his duty which virtually amounts to suspension.

Latest Telegrams.

LONDON, May 15.

Mr. Asquith this afternoon had three hours' private conference with the Lord Mayor of Belfast and a dozen leaders of the local commercial community.

An Official statement says that the Premier at his own request met a few citizens with whom he had a full and frank discussion of the present position of affairs.

Mr. Asquith then left for Dublin. His departure was witnessed by thousands of citizens who enthusiastically cheered him. Mr. Asquith's visit to Belfast has aroused great expectations in various quarters of a solution of Ireland's difficulties being found.

PARIS.—Activity at Verdun was confined to continuation of bombardment in Hill 304 region.

There was great artillery activity in Champagne.

The French achieved a brilliant Coup-de-main southward of Somme taking enemy's first line trench.

ALLAHABAD, May 15.

LONDON, May 15th.—An Athens telegram states that according to the "Hesperin" whose Editor has just had an audience with the King, His Majesty considers that his policy has been fully justified hitherto and it will be continued on the same lines. The King, it is declared, will not give way before external coercion or internal troubles. Should they arise in the event of a change in the situation, which convinces him that the war would be to the advantage of Greece, he will not hesitate to intervene.

TELEGRAMS.

The "New York World's" Athens correspondent states that forty millions would be required to restore the sovereignty of Greece. As the Allies refuse a loan the present Ministry cannot remain in Office. The correspondent adds that the only way to fill the treasury is by taking part in the war and the King will resort to this step when he considers that the most advantageous moment has arrived. It is possible that the intervention of Greece is near at hand.

The Russian newspapers comment favourably on the speeches made on the occasion of the visit of the members of the Duma to London. The "Retch" affirms that Russia and England have arrived at an agreement on the Eastern question, the settlement of which in accordance with her national ideals. Russia regards as the corollary of a victorious war. This, the "Retch" adds, is only a part of the world wide question whereon Russia and England are agreed.

BANGALORE, May 16.

Sir M. Visweswaraiya will not be going to Sringeri to attend the religious celebrations, but it is understood that he will proceed to Ooty on the 21st instant. The Dewan is expected to stay at Ooty for two days.

నా తా వ ర ణ నిర్ణయి

1916 నంబు మే 16 వ తేది.

ప్రతీకములు.	మే 16 నాటి ఉదయము నంబున	తేదీ-మే 24 నంబు		ప్రతీకములు.	మే 16 నాటి ఉదయము నంబున
		అమ్మ, నీడను	పుత్ర సాతము.		
		ఉమ్మడి	పుత్ర సాతము.		
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.680	90.880.9	...	0.44	1.76
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.660	98.482.6	...	0.06	1.78
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.796	103.683.8	...	0.58	1.16
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.765	9.8632.9	...	0.11	1.02
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	...	103.283.5	...	1.79	1.28
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.659	103.680.5	...	0.05	0.85
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.678	96.881.9	...	0.02	0.98
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.688	97.981.2	...	0.10	0.98
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.661	99.481.9	...	0.03	1.50
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.720	87.273.5	11.11	20.47	15.68
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.758	89.077.0	...	6.40	7.41
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.773	92.073.6	1.48	6.72	9.38
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.779	90.481.7	...	2.97	6.85
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.790	91.579.1	...	0.57	2.55
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.771	90.681.0	...	0.04	00.1
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.670	103.878.1	...	2.98	1.38
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	...	103.076.9	0.20	0.86	1.35
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.691	101.873.2	0.10	2.2	1.66
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.722	104.673.6	0.46	0.74	1.27
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.589	107.383.8	...	0.04	1.12
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.725	94.268.3	0.01	3.00	3.17
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	22.729	77.254.2	0.24	5.48	7.87
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	22.959	77.251.8	0.17	3.00	6.71
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.726	97.274.1	...	2.11	2.90
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.677	106.579.4	...	0.21	2.52
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.685	107.782.2	...	0.87	3.28
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.681	106.831.1	...	1.91	2.51
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	29.715	102.179.2	...	4.89	3.87
నా తా వ ర ణ నిర్ణయి	3.19	...

బంగాళాదేశముయొక్క నైర్వహణ భాగమున నాము భారము తగ్గి తక్కిన ప్రదేశములందు నామునున్నది. శివోష్ఠ నిర్మితా తిరిగి నామునకు. మైసూరు కర్నాటకములలో పక్షి పూట నేడి ముక్కనగ నున్నది. తిరుచాపల్లిలో పక్షి నేడి 108 దీగ్గిలు. తక్కినచోట్ల అది మునుముగనో, కొద్దిగ తగ్గియు నున్నది. దత్త మండలములలో రాత్రిపుడు నడి తప్పకు. రాజధాని యంతట ను మున్ను పట్టుచున్నది దత్త మండలములలో ఉనుముతో కొన్ని జల్లులు పడినవి.

ఆర్. ఎల్. జోన్నా

నా తా వ ర ణ నిర్ణయి

THE GREAT WAR.

Sir Edward Grey on Peace Conditions.

GERMANY'S IDEA OF IRON PEACE INTOLERABLE.

A Zeppelin Shot Down by British Destroyers.

THE CASEMENT CASE: TO BE TAKEN UP SHORTLY.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Sir Roger Casement's Case.

LONDON, May 15.

Sir Roger Casement discussed his case with three friends at the Tower yesterday. The prisoner is in much better health and has been allowed to read and to take exercise regularly.

It is understood that the case for the prosecution will last four or five days. Sir Roger Casement will be conveyed secretly to the Police Court, and it will be impossible for the public to see him unless they can secure admission to Court which will be very difficult to obtain as accommodation is limited to sixty. Sir F. E. Smith assisted by Messrs. Bodkin and Travers Humphreys will prosecute and it is believed that Messrs. Artimus Jones and Professor J. H. Morgan will defend Sir Roger Casement.

A Zeppelin Shot Down By British Destroyers.

LONDON, May 15.

COPENHAGEN.—A Zeppelin was observed off the west coast of Norway pursued by three British destroyers. Suddenly getting out of control, the Zeppelin sank to a hundred feet above water. It was then obscured by fog and it is supposed that she was shot down and was lost.

Allies' Peace Conditions.

Sir Edward Grey Interviewed.

LONDON, May 15.

In an interview with the representative of the "Chicago Daily News" Sir Edward Grey emphasised that Britain and the Allies would not tolerate any peace that did not redress the wrongs of the war and did not re-establish a respect for international law. Refuting Herr Von Bethmann Hollweg's declaration that Britain wanted to destroy Germany's freedom, Sir Edward Grey said:—"We were never smitten with such madness. We shall be glad to see the German people free like the rest of the world. We believe that the German people, once pan-German dreams of a world empire have vanished, will insist on the control of its Government; and herein lies the hope to secure the freedom and national independence of Europe, because a German democracy will not plot and plan war like Prussian militarism. Unless mankind learned from this war to avoid war, the struggle would have been in vain and humanity would be menaced by extermination by every form of murderous scientific weapons, regardless of law and mercy. Free peoples would rather die than submit to Germany's idea of an iron peace."

The British Expedition To Mesopotamia.

High Russian Official on its Value.

LONDON, May 15.

The value of the British expedition to Mesopotamia is emphasised by a high Russian military official at present in London. He says that the co-operation of the Russian, British and Indian forces and also of the fleets at Cyprus and in the Black Sea was remarkable. It was chiefly due to the former that General Baratoff, advancing from Kermanshah, was able to scale the Iman Haisan pass, five thousand feet high, which is north-west of Keria. The success of the risky operation largely depended on whether the Turks were able to get sufficient reinforcements from Khanikin. Accordingly the Commander of the British and Indian force was communicated with. A diversion was decided on and was carried out with splendid dash, vigour and exactitude. The Turkish reinforcements were engaged on the upper Tigris and were unable to arrive in time. The Turks defending the pass were routed, thus making the Russian advance to Kasrishirin possible. The capture of the latter important mountain dissipates Russian anxieties regarding General Baratoff's column and General Gorinchi's army, which has been operating south of Bitlis since the fall of Kut, as the flank and rear of the Turks south of Baghdad is now exposed. The Turkish armies in Anatolia have failed to accomplish the task assigned to them by the Germans, and this will prove a decisive factor even as regards the great German offensive at Riga.

New Zealand.

Compulsory Service for New Zealand.

LONDON, May 15.

WELLINGTON.—It is expected that Compulsory Service Bill will be introduced this week.

Spain.

Germany Apologises to Spain.

LONDON, May 15.

MADRID.—Germany has apologised to Spain for the loss of her nationals in the "Sussex" and has promised to compensate families.

China.

Chinese Affairs.

Proposed Mediation between North and South.

LONDON, May 15.

A Peking message to the "Times" states that Government has agreed to the proposal to hold a conference of Delegates of loyal provinces at Nanking to mediate between the north and south and discuss the question of the President. Meanwhile four Southern Provinces which have revolted have formed provisional Government at Canton and proclaimed the present Vice-President Liyuanhung, President.

MORATORIUM IN CHINA.

Panic Amongst Populace.

An Act of Criminal Folly.

LONDON, May 15.

SHANGHAI.—In spite of the Moratorium the Bank of China has remained open thereby preventing unparalleled panic as there has already been a run on another Bank, and immense crowds are besieging the Banks in order to convert notes. Foreign banks are lending assistance. The proclamation of Moratorium is universally condemned as an act of criminal folly and it is feared that it may lead to foreign intervention.

The Moratorium in China.

Its Probable Effect on Indian Trade.

BOMBAY, May 15.

The proclamation of Moratorium in China is the general topic of conversation in financial and commercial circles here to-day. Opinions as to its probable effect on Indian trade with China are divided. Mr. George Miller, Agent, Chartered Bank, who has great experience of China trade, expressed the opinion that it was not unlikely that the move on the part of the Peking Government was to counteract the recent action of Japan in withholding from China a million dollars of surplus salt revenue deposited with the Yokohama Specie Bank, on the plea that the critical situation in China is endangering the salt and Customs revenues. The British, French, Russian and German banks have not refused to hand over their amounts in accordance with the loan agreement. The proclamation of Moratorium may, therefore, be a reply to Japan, meaning that Chinese Government will not pay the interest on the loans of the Japanese.

Mr. Miller interprets the words "financial stringency" used by Reuter as relating to the Government's position rather than to the Chinese commercial community. The Government's position has been seriously affected by some of the wealthiest States declaring their independence. Does moratorium include these States? It is not likely that it will greatly affect treaty ports, while Shanghai is practically a neutral port and Hongkong is a British colony. Indian yarn and cotton trade is largely with these ports, and until the position is clear it is impossible to see the extent to which Indian traders will be affected.

A gentleman occupying an influential position in financial circles said that the moratorium would have the effect of stopping exports of silver from China, and that would strengthen the silver markets and stiffen prices. He explained that the drop in the price of silver in Bombay the last day or two was due to the fact that the Banks refused to advance loans on silver and called upon their customers to clear away the silver bullion deposited by them against loan accounts. Merchants trading with China were divided in opinion as to the probable effects of the Moratorium.

Municipal Boards in United Provinces.

Separates Moslem Representation.

ALLAHABAD, May 15.

In spite of the Government resolution explaining that the consideration of the provisions of the new Municipal Bill by Boards was requested in anticipation of assent by the Viceroy and to save time, a great deal of agitation still continues on both sides over the question of separate Moslem representation. At a meeting of the Allahabad Municipal Board this morning, on the motion of the Hon'ble Mr. Motilal Nehru, it was resolved that until separate electorates were created any action on the part of the Board was illegal and therefore its present constitution with an official chairman should continue till March next, when the general elections would be held. Mr. Chiene claimed that Europeans and Anglo-Indians should also be entitled to separate representation on the Boards. After some discussion on the subject a sub-committee was appointed to frame a scheme for new elections.

The opening of the ceremony of the Sanatan Dharma College has been celebrated to-day, when Sir Partulchandra Chatterjee, dressed in orthodox silk, worshipped Saraswati, the presiding deity of learning, in right orthodox fashion in the presence of a large gathering of Hindus. The Sanatan Dharma College will be the sixth first grade Arts College in Lahore.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Calcutta.

A Marriage that Fell Through. Parties in Court.

CALCUTTA, May 15.

A case was decided by the Second Subordinate Judge of Hooghly, in which Babu Dasarathi Seal resident of Sonmra, claimed Rs. 2500 as damages against Babu Manimadhav Bural of Calcutta for breach of promise of marriage between plaintiff's daughter and defendant's son. Plaintiff alleged that defendant agreed to the marriage of his son with the daughter of the plaintiff but that without sufficient cause defendant broke the contract intimating the fact by wire received on the date fixed for marriage and married his son to another girl. Thus the plaintiff pleaded he suffered mental pain and was lowered in the estimation of society and was obliged in arranging another marriage for his daughter and to pay Rs. 500 more than what had been settled with the defendant. Defendant contended that marriage could not be performed through the fault of the plaintiff as he did not allow some of the ceremonies to be performed. Accordingly he urged that the sum claimed for mental pain and Rs. 500 paid in excess for marriage of plaintiff's daughter were not legally recoverable and claim was not proved.

The Judge held that marriage fell through owing to the fault and negligence on the part of the plaintiff himself and dismissed the suit with costs.

Police Sergeant Annette's Case.

The Magistrate's Decision.

CALCUTTA, May 15.

Mr. Swinhoe, Chief Presidency Magistrate, passed orders to-day in the case in which Police Sergeant Annette was charged, under Section 13 and 14 of the Calcutta Police Act, firstly with withdrawing himself from duty on the morning of the 7th, and secondly with being absent from duty on the evening of the 6th instant when he was marked for duty at a particular place from 5 P. M. to 6 P. M. According to the accused he had made up his mind to go to the front and had no heart in his work. The Magistrate found the accused guilty on both counts and sentenced him to six days' simple imprisonment on each count, the sentences to run concurrently.

An Arms Act Case.

Trial in Calcutta High Court.

CALCUTTA, May 15.

At the High Court Sessions to-day Justice Greaves delivered judgment in the case in which Nishi Kanta Lahiri, a young Bengali, was charged under sections 19 (f) and 20 of the Arms Act. Accused was arrested at his house at Harrison Road the day after a police sub-inspector was murdered in front of the Medical College Hospital, and his room being searched some Mauser pistol cartridges were found in his bed. They Jury were divided in their verdict in the proportion of 5 to 4. The Standing Counsel informed His Lordship that the Crown had decided not to proceed any further, and His Lordship discharged the accused.

What Constitutes Infamous Conduct.

Letter to the Bengal Medical Association.

CALCUTTA, May 16.

The following letter has been addressed by the Registrar of Bengal Council of Medical Registration to the Joint Secretary of Bengal Medical Association:—"In continuation of my letter dated the 3rd February I am directed to inform you that two resolutions of your Association which were communicated to the Bengal Council of Medical Registration in your letter dated the 16th December 1915 has been further considered by the Council. They are unanimously of opinion that it would be inexpedient to make any authoritative pronouncement at present as to what constitutes infamous conduct in professional respect. They have accordingly decided that until after due notice of general warning is issued by them on each subject and they will consider the case on its merits. The above letter is the outcome of two resolutions passed by the Bengal Medical Association on the 3rd December 1915 and submitted for consideration of the Bengal Council of Medical Registration on the 6th December 1915. The resolutions were:—That in view of the recent proceedings of the Medical Councils of Madras and Bombay in connection with operations of Sessions corresponding to Section 25 (2) of the Bengal Medical Act and to prevent similar occurrences otherwise inevitable in Bengal due to want of clearness of expression in the Act about what constitutes infamous conduct in professional respect, specially with reference to covering and not from ignorance or wilful violation of the Act, the Bengal Council of Medical Registration be respectfully requested to issue at an early date if possible before the 1st January 1916, when Sections 2930 and 31 of the Bengal Medical Act will come into force a warning notice as was done by the general Medical Council of Great Britain in 1897 as to what constitutes infamous conduct in professional respect with special reference to covering. That this Association beg leave to suggest to the Bengal Council of Medical Registration that professional association of a registered medical practitioner with a medical practitioner holding registerable qualification, but not actually registered at the time, should not be regarded in the light of covering as constituting infamous conduct in professional respect.

Sir Visvesvarayya Dewan, of Mysore, returned to Bangalore, yesterday from Mysore.

కోలాట జిల్లా	8164.12
కుంభాపురం వివరము	812.37
చిత్రకూటులో నాటవంతు	1089.90
బెంగళూరులో మూడవంతు	1022.88
మొత్తము చదరపుమైళ్లు	6089.22

నగరములు కాక జిల్లాలో తీసికొనినయెడల మైసూరు బిస్త్రీములో నాలుగవ వంతుకు తక్కువగ వివరములను నెక్కువగ హాండాప్రకారము కానగుచున్నది. ఇట్లే ప్రదేశమున నాంధ్రముండులముల నాటకొని ఆంధ్రప్రభాసమృద్ధమై యొప్పారు విడిదిల నొకవంతు సంస్థానం బగు మైసూరాంధ్రావని నుదారులను దేశభాషాంధ్రులును వ్యక్తిత్వతంత్ర్యపోషకులును నగు మహారాజుగారు నువారిశ్రమములను న్యాయ మొనర్తురుగాక యని నమ్ముచున్నాము. దక్షిణ భాషలలో ప్రభుగణ్యముగా విజృంభించుచుండు నాంధ్రమును ఆభాషాపుత్రులకు కన్నడము స్థానమున విశ్వవిద్యాలయమున నిర్బంధ వరసీయ మొనర్చి తమ రాజ్యములోని యాంధ్రుల కృతజ్ఞతకే కాక యెల్ల యాంధ్రుల కృతజ్ఞతకును పాత్రులయి కీర్తి గడింతురు గాక యని కోరుచున్నాము.

పరిశ్రమలు—ప్రభుత్వసహాయము.

సర్. దోరబ్బి తాతాగారు కడచిన సర్వ హైందవ పారిశ్రామిక సమావేశమున కధ్యక్షత వహించినప్పుడు తమ యువన్యాసమున వారు జపాను ఆదేశపు పరిశ్రమలకు ఈనాములు మున్నగునవి ఇచ్చి తోడ్పడుచున్నదా యను నంశము విచారణయిమనియు సముఖ్యమనియు చెప్పి తక్కుంగల విషయవిమర్శతో నుపన్యాసమును నించిరి. అయిన జపాను వద్దకు లెక్కతోసి వేయలేనివి కావనియు వారు అవలంబించుచు మార్గములను సర్ దోరబ్బిపాటి వారును మన ప్రభుత్వమువారును గమనించి తీరవలసియున్నారనియు సూచించు సంధన మొకటి యా యెరుకలోనికి వచ్చియున్నది. జపానులో రంగుల పరిశ్రమ స్థాపితము కావలసియున్నది. రాసానుక వస్తువులభివృద్ధి కావలసియున్నది. మందులు విజృంభింపవలసియున్నవి. ఆ పరిశ్రమల కయి జపాను ప్రభుత్వమువారు ఇహ్యుపలయకొనిన సాయమును కనును.

వారు మూడువిధముల ద్రవ్యసహాయము లొనర్తురు. మొదటిసాయము 60 లక్షల యెన్నులతో అరగా 90 లక్షల రూప్యములతో రంగులవస్తువులను సిద్ధపఱచేయ నేర్పుచు సంఘమునకు ద్వేషించబడినది రెండవది అభివృద్ధి 12 లక్షల ఎన్నులతో అరగా 18 లక్షల రూప్యములతో ప్రారంభమగు గిన్నె రీసు కార్పొరేషన్ అనేకుల పరిశ్రమ క్రియబడును. మూడవది 5 లక్షల ఎన్నులతో మునుపాటి సిద్ధము చేయువారికి చెందగలదు రంగులవస్తువులకయియును రాసానుక వస్తువులకయియును సంఘస్థాపనమొనర్చి దలచెల్లువారు వ్యవసాయ ప్యాపారమంత్రికి చాసీకొనవలెను. మందుసామగ్రిలకయి సంఘమేర్పరప నెంచువారు అంతర్దేశమంతి) గారికి (వాణిజ్యవలెను. కొంతభాగద్యక్షము చెల్లి భాగస్వాముల సహజతము జరిగి సంఘమును విజృంభింప తోడనే కార్యరూపమును ప్రభుత్వమువారి దృష్టసహాయము పొందగలదు.

ఏదైనను తక్కువపడిన సుపూర్తిచేసి ప్రభుత్వము వారు నూటికి 8 వంతున ఈ సంఘముల కార్యక్రమములన భాగస్వాములకు వడ్డీ యియ్యగలరు. ప్రతిసంఘమున నికరాదాయమున నిరుదయన వంతు నిజానద్రవ్యముక్రింద చేర్చవలసియుండును. సంఘము స్వయంసహాయక చగుటకు ప్రత్యేకము నిధి ఏర్పరపబడును. 8 వంతున వడ్డీ ఇచ్చినపిదప నిజానుక రాదాయములో అర్థభాగ మిసానికి చేరవలెను. ఇంకనునిక రాదాయము మిగిలినది భాగస్వాములకు మరి నూటికి నాలుగు

వంతులకు లాభము వందిపెట్టబడును. తక్కినది ప్రత్యేకము నిజానుక చేరవలెను.

ప్రభుత్వము ద్రవ్యసహాయము చేయునీ సంఘముల కార్యక్రమము ప్రభుత్వమువారి ఖజీనపుచ్చిలో నుండగలదు.

ఈ నియమములను జదివిన పిదప గూడ జపానంతవరకు పరిశ్రమలకు తోడ్పడు చుండునదియు సర్దుము చేసికొనజాలనివారు రుండగలరా? అనిర్బంధ ప్యాపారమా నాడే యదృశ్యమయినది. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలలో జోష్యము పుచ్చుకొని రాదను వాదము గత చరిత్రలో లీనమైనది. ఇంగ్లండు తన రంగుల పరిశ్రమకు ప్రయోగములకు డబ్బిత్తు నసియు కొంతకాలము స్వల్ప వడ్డీ గేరంటి చేతుననియు నుపక్రమించగా జపాను దిట్టముగా మొదటినుండి తుదివరకు ద్రవ్యసహాయముచేసి ఆ పరిశ్రమ నద్దాని బలము మీదనే నిలుపు వరకును వెనుకకు దీయుట లేదని ప్రకటించు చున్నది. హైందవభూమిలోని అభివృద్ధి వస్తువులు సున్నిత రూపమును దాల్చు సుదీనము రావలసి యున్నదను మాటలతో రాజ్యకార్య నిర్వహణము సారంభించిన మల్లుసుబ్బయ్య ప్రభు వీరివర్గమును కొని సర్వవిధముల మన పరిశ్రమలను విజృంభింప జేయుటకు సాహాయ్యకు డగునా చూడవలసి యున్నాము. దోరబ్బి తాతాగారు కూడ చేరి యుండు పారిశ్రామిక కమిషను వారు అనుగణ్యమగు సలహాలను చేయుదురుగాక యనియు నెదురుచూచు చున్నాము.

వ్యవసాయములు

వ్యవసాయముల వలన 1915 లో మహారాజధానియందు 1,696 గురు మహిష్ములు 12, 808 పశువులును మృత్యుముఖమున పడవలడినవి. ఈయంకము 1913, 1914 లలో కంటే తక్కువగా నుండుట సంతృప్తికరము. ముఖ్యముగా విశాఖపట్టణము జిల్లాలో పులులనలను చిగుతలనలను మడ సినవారు 156,89 ల యండి 109,87 లకు తగ్గి నుండుట గమనింప దగినదని ప్రభుత్వమువారు వ్రాచుచున్నారు. చావులు తగ్గియుండుట సంతోషదాయకమేకాని ఇప్పటికిని ఇందరు చచ్చుచుండుట మాత్రము సంతాపకరము. ఆయుధ ధారణ స్వాతంత్ర్యమున్నచో నింతవృత్తు ముండజాలదని భూసమృద్ధి. లైసెన్సు తిట్టుటతో ఏమిటి మావాస్తవమును కాపాడెద, 1915 లో కొత్తలైసెన్సులు 2,868 ఇచ్చిరి. ఈయంకము 1914 లోని యంకం (2782) కంటే నెక్కువయేకాని 1914లో నిజానయండిల లైసెన్సులు ఎక్కువ యండినవి. అందుచేత ఆయెట బారీ గొనుండి లైసెన్సులు 43,462. 1915లో బారీ లో ఉండినవి 39,854 మాత్రమే. 1913 లో బోర్లింగయెడల మొత్తము లైసెన్సులేరిరికిగ్గుచుండుటయు విశేషము కాకలదు. అవిను బారీలోనుండి లైసెన్సులు 47,511 ఈరీతిగా లైసెన్సులబలము నానాటికి దీసిపోవుచున్నది. వ్యవసాయముల విజృంభింపకుండుట మనయదృష్టము.

సానిక నార్తలు

కాలమాన సితి:— నిన్నటిదిన ఉధిగోష్ణము 96-9 డిగ్రీలు. అధమాష్ణము 80-6 డిగ్రీలు.

అత్తమాత్య:— పుడుచ్చేరిలో 18 ఏండ్లపొగము గల కౌరముత్తు అనువిద్యార్థి పీక తుడిచుకొని మృతికొండెను.

దీపముల వెలిగించుకాలము:— మే 16-న తేది 6-55 గంటలకును, 17, 18-న తేది 6-56 గంటలకును దీపములు వెలిగించబడును.

అంధ్రసాహిత్య కార్య పరిషత్తు:— ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్తుకార్యస్థానము పుడుచ్చేరినండి నె 12-న ఆరు జాచలనాయకరు కోడ్డు చింతాద్రిపేటకు మార్చబడినది.

రెముల్వే ప్రమాదము.—అక్కణకులో నివసింపుచున్న 48 ఏండ్ల ప్రాయముగల రత్నా బాయి అను స్త్రీ నిన్న ఉదయము 7-80 లకు 24 నెంబరు ప్రయాణికుల బండి క్రింద పడిపోయెను. ఆమె నిన్నటి సాయంకాలము జనరలు ఆసుపత్రిలో మృతికొండెను.

త్రాగుబోతులు:— నిన్న ఉధిగోష్ణము రెండుగంటలకు బారిబోతులలో నలుగురు మహమ్మదీయు లొక కల్లుకొట్టుమీదతప్పుత్రాగిచానికుండవలెనగదో)ని జేసి ఆంగడి వానిని మిక్కిలి బాధించుచుండగా పోలీసువారు వారిని ఆరెస్టుచేసిరి.

మదరాసు పౌద్ధసంఘము:— నేపీయకపాక్కు— నమీదమున, సింగన్న కెట్టి వీధిలో చింతాద్రిపేట మధ్యమ తరగతి పాఠశాలా మండలమున కేటి బుధవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బుద్ధర్యాణ 2,505 వ సాంకేతిక సభ జరుపబడును. పి. లక్ష్మీనగన్న చాగ్గెనరు గారు ఉపన్యసింతురు.

ద్రావిడ మండలితుడు శిశింపబడుట.—లండను మిషను బారికా ఉత్తమపాఠశాలలో (వేవే) ద్రావిడ మండలి గురునాన్న రామలింగ తిరివాడు గారు ఫిబ్రవరి 27 వ తేదిన తంకవేలతిరివాడు ఆసుపత్రి కత్తివోపాడిచెను. భాగ్ సాపేబు బజ్జి బల్లాసాపేబు గారి కేసు విచారింపి చుద్దాయెనై నేరము స్థిరపరచి కోర్టు జుగియు పర్యంతము శిక్షవిధించి యా 150 లు జరిమానా జేసిరి. జరిమానాలో యా 50 లు దావా దారులకు ఇయ్యబడును.

ప్రయాణములు:— నిన్నటి సాయంకాలము ఎ. హెచ్. లాండుమార్పు గారు చాల్లెనవరకు, కురుపాంరాజు గారు కాకినాడకు, వేలూరు గారి గారు మచిలీ పట్టణమునకు, బోర్డు మెంబర్లు క్లెగ్గు, బక్లీ గార్లు ఉదకమండలమునకు, కర్నూలు మిల్లరు గారు కూనూరునకు న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ రహిము గారు ఉదకమండలమునకు, శ్రీనివాసఅయ్యంగారు బెంగళూరునకు బయలుదేరిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

బార్డిటెను పోలీసుకోర్టు
సారాయణ మొనరుగారు.
16, మే, 1916

నిపుణమైన మోసము:—సమ్యక్ ఫేదరుఅనువాడు 11 వ తేదిన సుబ్బరాయలు మాట్రిగారి దుకాణములోనుండి కొన్ని ఎట్యూమియము గిన్నెల నవవారిచుచుండగా పట్టువడెను. ఈముద్దాయి ఇదినగో రెండుసార్లు శిక్షింపబడి యుండెను. మిసనుగారు కేసునిచూచి నేరము స్థిరపరచి చుద్దాయెకి ఆరుమాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

భాగ్ బహద్దరు బజ్జి బల్లా సాపేబు గారు
చెబు సమాచారము:— ఈనెల బార్డిటెని గేసాను, ఏకాంబరను అను ఉర్దూవులు అచారపుట వీధిలో నొక గిడ్డంగిలోనుండి యా 100ల సామాను దొంగిలించి. ఇందు రెండవవాడు మొదటివాని సహవాసమున చెబుపబడెను. న్యాయాధికారి నేరము స్థిరపరచి మొదటి చుద్దాయెకి 6 మాసములు కఠిన శిక్షయును, రెండవ చుద్దాయెకి 12 కొరడా దెబ్బలును శిక్ష చెప్పిరి.

ఎగ్జూరు పోలీసు కోర్టు.

ఎల్. ఏ. కొమయేడు గారు.
వెట్టువు చాగ్గెనకునేను.— ఏ. స్వామినాథఅయ్యరు అను విద్యార్థిని భవని అయ్యలు ఆరు వట్లవానినై వెట్టువు ద్రావకము జల్లినందులకు వానినై కేసువచ్చి విచారణలో నున్నదని వ్రాసియుంటిమి.

ఆకే నీదినమున మరల విచారింపబడినది. విద్యార్థి నేరము చేయుట స్థిరపడినది. విద్యార్థి ఈవచ్చితపాలోచన ననేదినములనుండి చేయుచుండెననియు అందువలన ఎక్కువ శిక్ష చెప్పవలసి యున్నప్పటికిని విద్యార్థి యగుటవలన కరుణించి తిరి మనియు ఇకనై చాగ్గెన గారు కడుదుకొనటవను తల్లి తండుగిలు బంధువులు వట్లవాని పరిరక్షకూర్చి ఎక్కుడు చాగ్గెనతో నుండవలయుననియు చెప్పి న్యాయాధికారి చుద్దాయెకి యా 100 ల జరిమానాయును లేనియెడల ఒకమాసము విడి ఖయిదునుచెప్పిరి. సమానా యిచ్చిన యా 25 లు దావాదారున కివ్వవలయునని తీర్మానించిరి.

బరోపామహా సం గ్రామము

సంధివరతులు : సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే చెప్పినంగతులు

జర్మనుల కిష్టమువచ్చిన సంధి దుహ్సహము

ఒక జర్మను - ఆంగ్లనౌకలు ధ్వంసముచేయుట

జాపానేస్సులు కేసు - కొద్దిరోజులలో విచారణ.

(రైటర్స్ ఏజన్సీ)

ఇంగ్లాండు

సర్ రోజర్స్ కేస్సుంటు

కేసువిచారణ.

లండనుమే 15:- ఇంగ్లాండును బరిభానాలో సర్ రోజర్స్ కేస్సుంటు తనకేసువిచారణమై ఉన్నది మిక్కిలిలో సరిగతిసందర్భములను చర్చించెను. కేస్సుంటు ఆరోగ్యముగ నున్నాడు. ఇతడు పుస్తకములను పత్రికలనుచదువుకొనవచ్చును. ఇతడు వ్యాయామముకూడ చేసికొనవచ్చును.

కేసులో ఫిర్యాదుచేయు విచారణ నాలుగు ఆయితులతో జరుగును. రహస్యముగ ఖయిదీని పోలీసుకోర్టుకు తీసికొని వచ్చెదరు. కోర్టులోగాని ఖయిదీని ప్రజలకు చూపటము పీలుండదు. కోర్టులో 60 మందికంటె ఎక్కువమంది వట్టు సర్ ఎఫ్. ఇ. సిక్కుబోర్డిను, టేకర్సు పాంపీసుగార్లు ప్రాసీక్యూటరువత్తునాన పనిచేయుదురు. ఆర్జీనును జోస్సు, ప్రొఫెసరు జే. హెచ్చి. మర్గాన గార్లు రోజుపత్రికలనుచూచుచుంటారు.

మిత్రమండలి సంధిసూత్రములు

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే గారి యభిప్రాయము

లండన్ మే 14:- చికాగో డేయిలీ న్యూస్ పత్రికా ప్రతినిధి యొకడు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే గారి మాట్లాడగా వారిట్లు చెప్పెను:- యుద్ధము రాగతములగు ప్రతిఫలము గలగతులను అంతర్జాతీయ నిబంధనల గౌరవము ముఖ్యమున దృఢికి రానిది సంధి జరుగజాలదు. హెర్బర్ట్ బెల్మోర్త్ కుమార్తె ఇంగ్లాండు జర్మనీ స్వాతంత్ర్యమును నిలబెట్టుకొను చున్నదని చెప్పెను. అపిల్ల ఆంగ్లేయులు కెన్సటికిని లేదు. జర్మనీవారు సౌఖ్యముకొంది స్వాతంత్ర్యముగలిగి యుండుటయే ఆంగ్లేయుల యిష్టములొకమంతయును జయించి యేకచ్ఛత్రాధికారముగా ఏకవత్సరము గాంతెయుకొనకలు జర్మనీవారికి పోయినవెనుక పురుషులనును ప్రజలయధిపతికైన తప్పుక యుండవలెనని కోరుతును. అప్పుడే విరోధాయుధులు జాతీయస్వాతంత్ర్యము నిలువలగును. ఈయుద్ధపు యుద్ధమునుండి యిప్పుడును యుద్ధమువలదని ప్రజలద్వంద్వమును నొంది అతత్వమును గ్రహించినచేతగాని ఈయుద్ధమువలన ప్రయోజన ముండదు. నవీనాయుధములవలన మానవజాతికము నిర్మాణవ్యయమును. దయాదాక్షిణ్యములు ఉన్నట్లొగతియును. స్వతంత్రవాదిత్వము గలవారెవ్వరను జర్మనీవారి కతనసంధికి ఆమోదింపరు.

ఆంగ్ల యుద్ధనౌకలు.

జర్మనుల వడగొట్టుట.

కో వెన హేగను మే 15:- వార్షిక సమావేశమున నొకజర్మను కనుపించినది. దానిని ఆంగ్లయుద్ధనౌకలు తనముచుండెను. తరువాత ఆకస్మాత్తుగ నది క్రిందపడి నీటిలో తేలుచుండెను. తరువాత ఏమైనది నామవలన కనిపించలేదు. ఆంగ్లనౌకలు ఫిరంగులువేసి దీనిని వడగొట్టియొందును. అది ధ్వంసమై యుండును.

మెసపొటేమియా

మెసపొటేమియా దండయాత్ర.

ఒక రష్యను సైనికోద్యోగుని యభిప్రాయము.

లండన్ మే 14:- బ్రితుకులు లండనులో నున్న ఒక గొప్ప సైనికోద్యోగి మెసపొటేమియా దండయాత్రను గూర్చి యిట్లు చెప్పెనున్నాడు:- ఈనూతనరంగమునందు ఆంగ్ల, ఫ్రాంజు, రష్యను సేనలను, బెర్లిన్, ప్లెస్కూడ్రములవద్ద నున్న నావికాదళములను కలసి పనిచేయుట కృత్రిమముగా నుండినది. జనరల్ బారటూఫ్ అను రష్యను సేనాని కిర్కూమానుండి క్షత్రువులను దరుముకొనుచున్నది. 5000 ఆడుగుల ఎత్తుననున్న ఇమాకూహానయొకనును స్వాధీనముచేసికొన

గతిగెను. ఈనూతన రంగమును వాయువ్యదిశయందున్నది.

ఖాని కోత్ నుండి తురుష్కల నూతన పటాలములు వచ్చి క్షత్రువులతో కలసి కొనుటను బట్టియే రష్యనుల జయము నడచుచుండినది. ఈ రహస్యమును ఆంగ్ల ఫ్రాంజు సేనాధికారులకు బ్రకటింపబడినది. ఆంగ్ల ఫ్రాంజు సైన్యమును సహజ పరాక్రమ కౌశల్యములతో ముంగుట బోయి పైగిరినుండి ఉత్తర భాగమునుండి వచ్చుచున్న క్షత్రు పటాలముల కంటకము గలగజేసి వారిని నయమునకు రంగమున తేరవలెదలెనని. ఇంతలో కలమవద్దనుండిన తురుష్క సైన్యమునై రష్యను సేన వడి కనుము స్వాధీనముచేసికొనెను. కాశిమీర్ కనుక నుండుట బోయిరి. కాశిమీర్ కొండ రష్యనువారి స్వాధీనమైనచోడనే జనరల్ బారటూఫ్ జనరల్ గోల్డ్ ఫీల్ ధయంకర ప్రయత్నము. లన్నియు పూర్తిమైనవి. గోరింపి గారి సేన జుట్ వడిపోయినప్పటినుండి విట్టినుకు దక్షిణరంగమున నున్నది. ఆ సైన్యాలియుండునది తురుష్క సేన జర్మనుల చెప్పిన పనిని చేయలేక పోయెను. దీనిబట్టియే జర్మనుల రీతముట్టిది జరుగునని భావించ వలసి యున్నది.

న్యూజీలాండు

న్యూజీలాండు.

నిర్బంధ సైనికశాసనము.

వెల్లింగటన్ మే 15:- న్యూజీలాండులో నిర్బంధ సైనికశాసనమును ఈ కారములతో ప్రకటించెట్లుదును.

రుమేసియా

రుమేసియా దేశము.

యధ్యక్షులలో చేరువయ్యెను.

లండను మే 12:- యధ్యక్షులలో సెప్టెంబరు చేరవలెనో ఆసంగతిన దొరతనమువారే నిర్ణయించెదరని ఇటీవల చెప్పెను వచ్చిన ఫిలిపిన్సు గారు తిరిగి ధ్వజమెత్తుచున్నారు. వీరిటీవల యువ్యసీనుడు మిత్రమండలి జయము ధృఢమని తేలువలెను రుమేసియావారు యధ్యక్షులలో దిగకపోవుట చాలయవర్ధనాయకమనియు జర్మనీ తాను జయించలేనని తెలిసికొని అప్పుకు తెల్లయును సర్వయు ఆల్బెనులోరెయలను ఇచ్చివేయు పద్ధతి మీద సంధికోరకుటలంబుననున్నది ఇట్టివారినుండి సామ్యమియు కోరదనియు వారుచెప్పెరు. ఒకవేళ జర్మను సంధిప్రయత్నములను మిత్రమండలి వారొప్పుకొనక చిట్టచివరకు రుమేసియా యధ్యక్షులలో చేరబోవునని వారు మరింతసేన నిజరంగమున నర్పించురా? యధ్యక్షులలో రుమేసియావారు చేయుత్యాగమును బట్టి సంధిసయములోవారిని మిత్రమండలి వారు వారితో సుఖ్యించిందురు. కావున రుమేసియా వారు ఆలస్యముచేయుటతగదు.

జర్మనీ

సస్పెక్షను ముంచుట.

జర్మనీ తమాషాకోరుట.

మేడిగు మే 15:- ససెక్షన్ ఓడలో స్పాయినుడేకి యెలు నవ్వవోయి నంతునకు వారికి జర్మనులు తమాషా కోరి ఆయాకులుంబులకు పట్టపూర్తి చేసెదవని.

చీనా

చీనాలోని కలవరము.

బొంబాయి, మే 15:- చీనాలోని సామ్య ప్రతిబంధ కమ్యూన్స్ యానగరములలో పలువురు పలువిధములకు అభిప్రాయముల నొసగుచున్నారు. ఇందువలన చీనాదేశములో హిందూదేశము నదెప్పుడున్న వ్యాపారమునకు నష్టము గలగు నేనా యని వివిధాభిప్రాయములు గలగుచున్నవి. చైనా

దొరతనమువారు బాసాను మోకాసునా స్పీషిగ్యాంకిలో 10 లక్షల డాలరులను దాచగా జపాను వా రిప్పు దాసామ్య నియమనియు చైనాలో ప్రస్తుత కలవరములన ఉన్నతరకమునకు నష్టము కలుగకుండ ఆసామ్య నింక కొంతకాలమునరకును నిలువజేసెద మనియును చెప్పిరి. అందుకుమారుగా జపానువారి బదులకువడ్డీ నీయకుండుటగా చీనాదొరతనము వారి "మోరటోరియము" ఉత్తరువునాజ్ఞాపించి యుందురని చార్టర్డుబాంక్ ఏజెంటుకు, చీనాలో చాలకాలము నడపిన వారును అగు వార్షి మిల్లగుగారు చెప్పిరి.

యూటంగు గారు తెలియజేసిన కలవరము దొరతనము వారికి సంబంధించినదే గాని వత్తులకు సంబంధించినది కాదని మిల్లగు గారిభిప్రాయము. చీనాదొరతనము క్రింద నున్న కొన్ని రాష్ట్రములు స్వతంత్రతనొందుటచే దొరతనమువారికి ధనలోపముకలిగిన కలుగవచ్చును. అందువలన భారతీయవత్తుల కేమియు నష్టముగలగ నేరదనిగూడ వారిభిప్రాయముచున్నాడు. మరియొకరు చీనామోరటోరియమునకు చీనానుండి వండి దిగుమతి నిలిపివేయుటకు ననియు, అందువలన కొంతలాభము కలుగవచ్చుననియు తెలియజేసిరి.

చీనా

చీనావ్యవహారములు.

లండనుమే 15:- లండను సైన్సు పత్రిక కీ క్రిందివార్తలను వచ్చినది:- ఉత్తరరాష్ట్రముల వారికిని దక్షిణరాష్ట్రములవారికిని కృతవరము ముచ్చటకును, చీనా ప్రజాస్వామికమునకు అధ్యక్షులు సేర్పాటుచేయుచున్నవారు చర్చించుటకు స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుటకు నున్న రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు, వాస్కింగులో సభచేయుటకు నూచించుటకు. ఇందుకు దొరతనము వారంగీకరించిరి. దక్షిణభాగమునందలి రాష్ట్రములలో నాలుగు తిరుగబాటు జరిగినది ఈలోపుగ. నీని కాంటువద్దతాత్కాలికపాలనము నెలకొల్పి పుస్తకములను పెని పెనిదెంబుగనున్న రియానుహంగు గారిని పెనిదెంబుగ నియమించినది.

సామ్యుచెలామణి ఆపుట.

ప్రజలయందు కలవరము కలుగుట

మంగుహే మే 15:- సామ్యుచెలామణి చేయవద్దని ఉత్తరువుచేసిననుచై నావ్యాంతుకు తెరచియుండిరి. ప్రజలఅలజడిని తగ్గించుట కిట్లుచేసిరి. తమవద్దనున్న నోట్లను మామ్యుగారి సామ్యుపుచ్చుకొనుటకు ప్రజల తిరస్కారమునకువద్దమగుచున్నాడు. విదేశీయులు నెలకొల్పినవ్యాంతుకును ప్రజలకు చాలసాహాయ్యము చేయుచున్నది. సామ్యుచెలామణిని నిషేధించుట బాగుండలేదని ప్రతివారును ఖండించుచున్నారు. ఒకవేళ విదేశీయులు ప్రమేయము కలిగించుకో వచ్చునేమో?

ఆయుధశాసనపు కేసు

కలకత్తా హైకోర్టు విచారణ

కలకత్తా మే 15:- చికాగోలోని హిందూ సంఘము ఆయుధశాసనపు 18 (ఎఫ్), 20 సెక్షన్లక్రింద పట్టుకొనబడెను. వైద్యకళాశాల ఆగుపత్రికముందట ఒక పోలీసునుబు ఇస్పెక్టరు చంపివేయుటన మరుజటిదినమున పోలీసువారు హోలెకలోడోలోనున్న ముద్దయుంటికోనికి పోయి పుకకగా వానిపక్కక్రింద కొన్ని తోలూలును సేపింతులు గనవడినవి. వ్యాధివాదులు రోజు 4 గురు ఆవ్యాధిపాపి శిక్షను నొందిరి. వ్యాధియుక్తి గీప్స్ గారు కొంతవడి తగ్గించి ముద్దయిని విడుదలచేసిరి.

బంకి తోలునానికి శిక్ష.

రంగూను, మే 15:- హేగిగడ్డక అను ఆంగ్లోఇండియను ఒకబర్మావానితోకూడి 1500 రూపాయలు దొంగిలించినందున మేజిస్ట్రేటు గారు నేడు మూడుశంకర్మును కఠినభాయుని విధించిరి. ఇతడు బర్మావానితో కలిసి ఒకచీనావానిని దోచుకొని కొట్టెను. ఇతడుబండితోలుకొని జీవించును. బర్మావాడు పరాక్రమముగాడు. వీరిద్దరు చైనావానికి ఎప్రిల్ 12 వ తేదీని కనుండెను పట్టణమునకు బండికట్టిరి. చీనాదేశమును తిరిగి రంగూను తీసికొని పామ్యునికోరగ యంత్రములవలన తదనియు బండినకుదదరియు వారుచెప్పిరి.

తరువాత చైనాదేశీయుడు వారినిబలిమూకొని బండిగిగడ్డక చక్రిములను ముందుకుపోసెను. గుడ్డెను అనునదడు పరుగెత్తుకొనివచ్చి వానినాపెను. ఇంతలో బర్మాదేశీయుడును చైనావాని నవలకికొట్టి యిద్దరును బండినెక్కిపోయిరి. 15 దినములైనవెనుక గుడ్డెను బంధించబడెను. అతడు తనసేనను నొప్పుకొనెను. ఈ యవరాధును చాలగొప్పదని మేజిస్ట్రేటు తలచెను.

దేశీయతంత్రీ వార్తలు

రెయిల్వే చిత్రము

ప్రమాదమా? వాత్యమా?

క్రిందటిగురువారము ఈరాయం ఆరుగంటలకు సిరాంపురము ప్రేమనుకు 400౦ గజములదూరమునా వోక బెంగాలి వాని మొండెము పడియండెను. ప్రేమనుకుపైను మొదలగు సిరాంపురము రెయిల్వే హాల్ను లవోటికి బోయిరి. ఎంత సేపా పెదకినెనుట. కేవలములకాయ ఒకతుప్పగా పడియండెను. కేవలముగర్మనుండి అతను చాల దూరముగానున్నది హత్యజేసినటుల దేహముపై చిన్న చూలనేకము గానకయ్యెను. కాని ప్రమాదమా, అత్యహత్యమా, హత్యమా ఇదమితం అని తెలియజేసెను. హత్యల నమూనెపదగియున్నది. కాని కేవల బహుదీనులకు పోలీసువారికే సాధనము లేనియు కానరావచ్చును.

సంయుక్త రాష్ట్రములలోని మునిసిపాలిటీలు

మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతిభ్యాధికారము.

అలహాబాదు మే 15:—సంయుక్త రాష్ట్రములలోని మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించిన ప్రాతిభ్యాధికార విధివలన యోచింపబడినది ఇటీవల దొరకొనెను. బోస్టను కోరి యుండిరి. కాని కానములకు రాజప్రతిభి యుండిరి పొంది యుండలేదు. ఇప్పుడే ఇటీవలియు ప్రజలముఖంబు. ఎట్లైనను కానము రాజప్రతిభి యుంగీకారము పొందునగా యని యు కాలవారముందుకు చేయవలయుననియు తెలిచి బోస్టను యోచింపబడినది. తాము కోరితి మని దొరకొనెను. కాని తెలియజేయుచు నొకటి గానమును ప్రకటించి యుండినను మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతిభ్యాధికార మిచ్చు విషయమై యుభయపక్షములందును బోలెడు ఆందోళనలు జరుగుచున్నది. నేటిముదయము అలహాబాదుమునీసలు బోస్టనుకు సభజరిగింది. ఆయాతెగలవారికి ప్రత్యేక ప్రాతిభ్యాధికారము వచ్చినగాని బోస్టనుకేమి యుచున్నపు ముఖాదదన అట్లుచేసి నయెడల వ్యామధ్యముగ నుండెదనియు సభనాటి గానించిరి. ఆనరలు మొత్తము నెహ్రూ గారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. రాబోవు మార్చి నెలముందు ఎన్నికలు జరుగును. అట్టి వరకును ఇప్పుడున్నట్లే అధికారుల తీర్మానముచేసిన ప్రక్క నేయుం దెలయనని సభనాటి నిశ్చయించిరి. యూరోపియనులకును ఆంగ్లో ఇండియనులకును ప్రత్యేక ప్రాతిభ్యాధికారము ఉండవలయునని ప్రక్క గారు చెప్పిరి. అంత నేపు చర్య జరిగినతరువాత, కొత్త ఎన్నికల సంకల్పమున తీర్మానము చేయుట కొక నలు కమ్మటి నిమిషముపడినది.

బోస్టనుకు ఇండియా

లిప్టా గాజు శాసనము

గోవాలో కలవరము

బొంబాయి మే 15:—బోస్టనుకు వారి అధికారముల నుండి జరుగు వైకొపు విషయములగున్న కాంగ్రెసుసభ వారి తీర్మానమువై మే 80. వరేడిగల రాజకాసము గోవాకు రాగానే అచ్చటి కలవర మింతింతయు చెప్పి నలవి గాదు. ఆ కాసము గోవాయందే ముందలమునా పెట్టబడునట. ఆకాస నమూనా 5 ప్రకరణములు గలవు (1) యుద్ధము జరుగు సంకలమున 16 నుండి 45 ఏండ్లకు మధ్య ఈమగల పోర్చుగీసు పూర్వ డెన్రె నను నైనికబడికి తగనివాడని యావననే తప్ప పోర్చుగీసు రాష్ట్రమునుండి లేచిపోవడము. నైనిక పదనికి పనికిరాదని యావన వారు లేచిపోవునట్లు ఆరాష్ట్రపు గవర్నరుయొక్క గాని లేక యుద్ధముంట్రియొక్క గాని అనుజ్ఞ యుండవలెను. చేపలను పట్టు వారు, వ్యాపారులు, కొందలు వ్యవసాయవారు కొంతకాలముకొకటి వైకి జాయి వచ్చునెడల అట్టివారికి యుద్ధముంట్రి అనుజ్ఞ నీయవచ్చును. అట్టివాల్లె నను బొయినందువలన నైనికలమునకు బోలురాదని యుద్ధముంట్రి సభవారు తెలిచిన గాని అనుజ్ఞ ఈముడెను. రెండు మూడు ప్రకరణములతో నైనికబడినల ప్రతిమించినవారికి తీర్మానములనుండి. నాలుగవ ప్రకరణమునందు ఈకాసము ఈ తీర్మానమునుండి అనులూ నందునునియు, విదవప్రకరణము ఈసందర్భమున ఇదినము గల కాసములతో ప్రోసి చేయబడిన పనియు చెప్పబడినది.

దేశసమస్య.

ప్రెముట్ అఫ్ ఇండియాపత్రిక గోవావలెఖతు డిల్లీ వాగి మన్నాడు:—ఈకాసము గోవాలో తెలియగానే కలవర

మారంభమైనది. మంగు జీవనమునకు కష్టమునున్నది. పోర్చుగీసు ఇండియాదేశ జీవనము బ్రిటిషు ఇండియావలననే గలుగుచున్నది. అచ్చట భూస్థితి మున్నగువి యింకను వృద్ధిచేసు వలసియున్నది. ఆదేశములోని ప్రజల కిష్టమున్నది చాలదు. తెల్లవారి లేచినయెడల జరుగు బ్రిటిషు ఇండియావలననే దినము గడవదు. చాలయింది ప్రతిదినమును బ్రిటిషు ఇండియాకు పోయి తిరిగివచ్చుచుండును. బ్రిటిషు ఇండియానుండి సంవత్సరమునకు 80 లక్షలరూపాయలు సరకు గోవాకు పోవుచున్నది. అచ్చటనుండి నుజు నెగువతి యగు సరకులు చాలతక్కువ. ఇందువలన జీవనమున కష్టమే కలుగుచున్నది. ఈ కష్టమును భరించేమునని బ్రిటిషు ఇండియాకు పోయిన జనులు సంపాదించు సంపాదంతే ఈకాసమువలన పోర్చుగీసు ఇండియా నుండి బ్రిటిషు ఇండియాకు జరుగువావుట కంటకము గలుగును. మొదటి ప్రకరణమునా రెండవభాగమునందు కొందలు పోవుట నుజ్జ నీ నువచ్చునని చెప్పబడింది. ఆ కొందటిలో వీరు చేర్చబడవచ్చునా యుండి యొక సమస్య. ఇంతింతకు ఈకాసము గజెట్టునా ప్రకటించబడ లేదు. దీనివలన కలుగు అసందృఢములనుజూచి గవర్నరు జరిగెనుగాను వీరిమధ్యమై ముఖ్యపుభు త్వమువారికి ప్రాసి యున్నానని యుచుకొనవలసి యున్నది. ఈ లోతుల అలజడి యుక్తములనున్నది. ప్రజలకు లక్షకులు గోవా వదలిపోవుచున్నాడు. గడదిన కొన్ని దినములలో తలకొలిచి జరుగు బ్రిటిషు ఇండియాకు పోయియున్నది. స్వచ్ఛందముగా ప్రెముట్ అఫ్ ఇండియా నుండి గోవాకు వచ్చునట్లు ప్రకటించి పోర్చుగీసువా రెన్నడును ఆమోదించి యుండలేదు.

వివాహ సంబంధములు

కలకత్తా తత్వము.

కలకత్తా మే 15:—సోనూపుర వివాహము దశరథి సింగుబాబుగారు కలకత్తానగర వివాహముల మునిమాభ్యుదయ బాబుగారు మునునకు తిలకము నుచ్చి వివాహముచేసికొనుట కేర్పాటుచేసికొని కాకాకాకరమువల్ల పెండ్లికొనుచున్నతండ్రి ఈసంబంధము ఇప్పుడు తదరి పెండ్లివాటికి తంతివార్త నంపి యరియొక సంబంధము చేసికొనెను. ఇంతింతకు తనకు భవ వ్యయమును కేరకష్టమును గలుగుటయేగాక మనమునకునూడ మిక్కిలి కష్టముగలిగెననియు యరియొక సంబంధము గూర్చుట లోయా 500 ల అధికముగా కట్టుమిచ్చుకోవలసి వచ్చిన దనియు ఈకష్టముల పోహారము పుత్రివాదివలన తనకు యా 2500 ల నిష్పించవలయుననియు వాది హాగ్లి నెకండు సహాధి నేలు జడ్జి కొత్తగా వాదించెను. జడ్జి గారు భిన్న లతో వాదా కొట్టిచేసిరి.

మానసస్థాభియోగము.

పూనా, మే 15:—మున్సి ఆల్బర్ట్ ఖాదర్ అనునతడు మున్సి పేరు మహమ్మదు ఖుజాడేకు అనునతనియు డెల్హి నమోద నస్థాభియోగపుకేసుకు గూర్చి మేజిస్ట్రేటు గారు నిన్నటిదినము తీర్పుచెప్పిరి. ఫిర్యాది ఉద్దభావకు బోధించు కొందలు గొప్ప వారియొద్దకు ముద్దుబోయి ఫిర్యాది ఉద్దభావ బోధించబాల దనియు, అతడు తిలకముగా కెయ్యునా పదునుకువాడనియు చెప్పెను. ఫిర్యాదితరపున తప్పి నెంబుడేవిన్, తప్పి నెంబు రీడ్, తప్పి నెంబు రాప్ గార్లు పరీక్షింపబడిరి. ఆ గొప్పవారు తమ గురువు విషయమును గ్రహించి వాసువకురుని చెప్పితినిని ముద్దాయి చెప్పెను. మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయివై నేరమును సీర కలుచి, అతనికి 75 రూపాయల జులుమా నాయెనను లేతున్న 1½ మాసములు స్వల్ప కైతు అయినను విధించిరి.

శ్రీర ప్రమ వైవముహాజనసభ.

ప్రాథమిక దినచర్య.

(మాతృత్వ విలేఖననికద్దకుండి)

దెజవాడ మే 15:—నేటి యుదయము 9 గంటలకు సప్రమ వైవముహాజన సభ దెజవాడ పురంబున సమావేశమైనది. సభా ప్రారంభమున ముదిగొండ గాయలింగకాస్త్రిగారు స్వాగత సవరత్వముల జరిపిరి. సిమ్మట సభాకార్యదర్శులగు కాశీనాధుని కాశీకేరారావు పంతులుగారు ముదిగొండ కేంక రా రాధ్యులవారు వైవముహాజనసభకు కాశీకేర సభాధ్యక్షులై యున్నను గార్యక్రమము నెలవేయుటకు ప్రతిసమావేశమున కొక యధ్యక్షుని నెన్నుకొనుట యావశ్యకమని నుడిచి అచలాపుర వాస్తవ్యులగు ఇటూని అత్యున్న పంతులుగారిని సభాధ్యక్షుల వహించగోరిరి. గానిని ముదిగొండ నాగలింగకాస్త్రిలవారు బలపఱచిరి. తదుపరి ఆయన్న పంతులుగారు అధ్యక్షులను

వహించి లలితపద మిలితముగా తెరత ప్రాక స్త్యము గూర్చి యింకను ముచ్చటించిరి. వీరకు కాశీకేర సభాధ్యక్షులు కేంక రాధ్యులవారు చతుర్థ పుత మార్గ మొక్క మా సవులకుం దక్క నన్యప్రాసి కోటి కసాధ్యమని మదువుచు మావపుడు జన్మము బుద్ధిము జేసికొన నొనర్పవలసిని విధుల ను గూర్చియు తెనయినిబంధనములనుగూర్చియు భక్తులను గూర్చియు జీవాత్మ పరమాత్మ భేదములగుర్చియు మోక్ష సాధనములగుర్చియు వేద ప్రామాణ్యము, వేదవా వేదన విషయములగుర్చియు లింగప్రాక స్త్యమును బ్రహ్మవిద్యను శివభ్యాస ముగుర్చియు వనేక ప్రమాణనచరములతో బూర్వకండి తాభిప్రాయములతో గంభీరకావ్యాస ముంర్పిరి. తరువాత కరతాళ భక్తులతో ప్రాతఃకాలము సభ ముగింపబడినది.

రంగూరు వార్తలు

కోట్టిగోనతి:—కోట్టిగోనాట్ల పోరీసు నెంబులూగారి సలి పోరీసునెర్పురుగా నియమింపబడెను. కలకత్తానుండిచ్చుచుండినం భరతా అస్పత్రియలో వోకై నానాతికవద్ద కొంత నల్లయందుండుట వాది యా నే ఆపిల్ల దారిని పోరీసువారి కప్పజేప్పెను.

బర్మా ఆయులు కంపెనీకుండి పెదలిపోయిన ఆమెకా డ్రిల్లరులలో 88 నురు పేరుస్తీయ అల తమభాగ్యవిజ్ఞుల సహితముగా నీదినమున బయలుదేరిరి. తక్కిన 50 మంది రెజిస్ట్రే “టెస్టి” స్టీమరులో సింగపూరు ద్వారాకారి కాలిఫోర్నియాకు బోయెదరు.

సర్ ఎమ్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు

బెంగళూరు, మే 16:—సర్ ఎమ్ విశ్వేశ్వరయ్య గారు కృంగోకిపోవుట మానివేయుచున్నార వాన216 తేదీని ఉదకముండలమునకు బయలుదేరుచున్నారు. వారము రెండు దినములుండెవరని తెలియుచున్నది

సనాతన ధర్మకళాశాల

అలహాబాదు మే15:—ఈ దినము సనాతన ధర్మకళాశాల సక్రమముగా తెలుగుబడినది. సర్ ప్రభుకృతచంద్ర ఛటర్జీ గారు స్వచ్ఛ: బాహ్యుణ దుస్తులతో సరస్వతీదేవి పూజచేసిరి. అనేకులగు ప్రాందన మహాజనులు ఆ యాత్యనమును దిలకించిరి. ఈకళాశాలలో అలహాబాదు 6 మొదటి తరగతి కళాశాల ఉండెను.

చెన్నపురి బజారు రిపోర్టు

16—5—16.

	రు.ఆ.
బియ్యము కొత్తది	6-14-0
డిటా పాతది 29 ప.	7-4-0
జొన్నలు 25 కి. ప.	3-8
ధనియాలు బారన 1-కి	45-0
నెయ్యి మణుగు 1-కి	16-0
మిర్చి కొత్తది బారన 1-కి	80-8
డిటా పాతది	76-0
పొగాకు	160-0
దూది కొత్తది మార్చి, వాయివా	150-0
కందులు బస్తా 62 ప.	10-0
నువ్వులు 14 ప.	3-8
ఉలకలు ప. 48 బ 1-కి	5-8
చింతపండు బారన 1-కి	25-0
కనుపు బా.	45-0
చక్కెర మ. 1-కి	4-2
తెల్లము ,, 1-కి	2-8
కొబ్బరి మ. 1-కి	5-12
పొకలు మ. 1-కి	18-8
ఉప్పు బస్తా 46 3-4-0	చిల్లరకు ప 1-కి 0-1-8
తోట్ల పా 1-కి	2-0-0; 1-0-0; 0-14-0; 3౦
నీలియందు మ. 1-కి	140-0
సవరనులు 1-కి	16-1-6
డిటా	16-18
ఫ్రెంచికానులు	5-0
బంగారము	6-14
నెండి	88-0
గవ్వ మెంటు ప్రతములు	80; 81

నాగపుర వస్తుప్రదర్శనశాలయం
గొప్పగొప్పవారిచే వేన వేలు

దియ్యబడిన పతకము.
యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నైపులకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మాయమందుగాదు.

పొలియింతు నుండ దగినది.

వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్ని చోట్ల విక్రయించబడుచున్నది.

నకలుమందులవలన మోసముగలుగును

వంద బాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దమంతమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పార్శ్వ

పునొప్పులు, కీళ్ళబొట్టు, పక్షవాతము,

వాపులు, గాయములు, వుండ్లు, దగ్గు

మీ కన్నటికి అమృతమువంటిది.

చక్కని డబ్బితో సహా

సీసానికి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు.

Amrutanjani Depot, No. 6, Thambu Chetty Street, G. T. Madras.

దంతచూర్ణము

పంటినొప్పులకు మంచిపొదుము. నువాసన
గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి.

నొప్పిగలచోట మాదిని మందులోతడిపి

పెట్టిన నొప్పిని వెంటనే మాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే

జీర్ణరసాయనము

ఆకలిలేకపోవుట, అగ్నిమాంద్యము,
మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.

25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజికితైలము

చిన్న పిల్లలకు మంచిమందు. ఈతైలము
చాలుగుప్పుటలు రాచినతప్పుకవనిచేయును.

డబ్బీ 1కి వెల 0-8-0 అణాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అజీకాళ్ళు, అజీచేకులు, చర్మము,
కారకమువలనను శీతగాలివలనను కలిగిన

కాదుటయు, జలపుట్టుబడులు సంభవించును.

ఈతైలమును రాచిన పగుళ్ళమీది జల

పోయి మంచిచర్మము కాగలదు. పగుళ్ళ

నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము,

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. వేరు.

మోహినీ తైలము

మదమకు, కండ్లకు చలువజేయును. వెం
డుకలు నునుపుజేరును. కురులు పెరుగును.

5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0.

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన ఆసనమువద్ద చర్మము
లావు బారిమొలకల రుడి యమిత బాధగలు

గును. డబ్బీ 1-కి వెల 1-2-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతీసుట ఆవ
శ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి వెల 0-8-0.

తేలుమందు

ఈ మందును కుట్టినచోట రాచిన బాధ
మాయమగును. ప్రతియింట నుండదగినది.

సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి,
శక్తికి, వజ్రాయుధము.

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహరి.

ఈభస్మమును సీటితో గట్టిగా కలిపి
కుట్టించిన, రోమములు తెండు నిమిషముల

లో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన

చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు.

డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. లో 0-12-0.

శామర తైలము

శామర, తీట, వీనుగుగ్గ, దురద, రసి
కారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు.

డబ్బీ 1-కి వెల 4 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విడుపుజ్వరము, మన్యజ్వరము
మొదలగునవి జ్వరములకుదివ్యవృద్ధము

సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5, 6 బొట్లను చెవిలోపొసిన బాధతగ్గును.
మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మాత్రలు.

కొరుకు సవాయిమేహములకు ఈమాత్రలు
బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచువుండు

వడిన చోట సుఖభోగి తైలమును రాయవల

యును. ఇవి రక్తకుద్ధికి మేహకారక బా

ధ్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి.

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

అగ్నివిధముల వ్రణములకును, కొరుకు

పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును.

ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును.

లొలికి మాత్రలను తినవలయును.

అమృతాంజనము డి. పి. టి

డా. ప్రెరి రోడ్డు, బోర్డు బొంబాయి. ఈ. 2. తంబుకెట్టి వీధి. జార్జ్టౌన్, మద్రాసు.

బంగారు పతకములను

వద్రాసునూ కలకత్తానూ ఆయు
శ్వేదీ యావధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చి.

జాండూ ఫార్మ్యూటికల్

వర్క్సు

లేహములు, బిల్లులు, మాత్రలు మొద
లగునవి యన్నియు శాస్త్రాక్ర ప్రకారమున
సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టికకై వ్రాయును.
ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

శ్వవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాష
లోనే జరుపవలయును.

జెన్నపురిలోను జెన్నపురి రాజధాని
లోను ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సరోడ్డు
మోటారులోను బోల్డు, మదరాసు

మోటారుబండ్ల యంత్రవిద్యాజ్ఞానులు, సదుప్రతిభావంతు
లు. బోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గృహనిక:-
జాతునూరిత్యాధులకు ఉచితముగనవలయు. భోజనాదికములు
నీ ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతిసెలప్రభుత్వమున క్లాసు ప్రారంభ
భవగును. తయారైన వైద్యకరికి కిఫార్తు చేయబడును. స్వల్ప
సంఖ్యయే దీనికోసబడును. మేనేజరు గారికి వ్రాసికొనవలెను.

188 మంచి ధాతువుపై మంచుకోతకు
ఇంక చీకటిలో కెత్తుచున్నారా?
మనదనుజరిమాత్రం. 40 మాత్రముల దెబ్బ క్రయమును 1.5
ను ప్రసేదముగా నుండునపుడు ఇంతిశ్రమమును ఏల
అనుభవించుచున్నాడో ఈమాత్రము బాల్యమునకు చెడునదే
చీకటిచేత కెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంద్రియ
ప్రాణము, సపుంసకత్వము, బలహీనము, రక్తకోపము,
అల్పము, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యుత్
చుక్రితర నిమిషములో పోగొట్టును. రాజవైద్య శాస్త్రా
గ్రంథాలి కేశవజీ, 20, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యులవారి క్రమీయం.

"అందగృధ్రి బూరకాల్ల తక్షణ పరిహరి"

7 పూటలలో మంచిగుణము. నిర్భయమైనది. ఇంకా
మేహవారిలోగ్ధము, వాయువులు, వాపులు, మూత్ర నిలకద
క్లిష్టనొప్పులు, తిమిరము, అంతుష్ట కటివాతములు, చుకాలపు
నడుమునొప్పులు మొదలగు వాట్ల కమృత మిదయే? పుష్ప
కొనిన వెంటనే గుణము తెలియవగును. వెల రూ. 3-8-0.

"సర్వమేహకుష్ట కుశారము"

ఈ పిష్టోమధము, మేహవైశ్యబాధిమచ్చలు, గజచ్చర్మ
ములు, కాళ్ళుచేతులు, ముక్కు, చెవిలు, కండ్లు మొదలగు
అంగములను తీసికొని, గుణములు, అడ్డకట్టలు, బిళ్లలు, సవ్యాయి
సంబంధముల కొలుతులు, వీట్లను నివార్యము. రక్తమిధికి
రాజుపండిది. 10 రోజులలో అసామితమైన గుణ మిచ్చును.
10 రోజులకు, వెల రూ. 5-10-0 5 రోజులకు వెల రూ. 3.

వైయావధములచే నుజుము పుయిదల సామ్య వాతము
పంపబడును.

ఈ వైయదలు క్రిందిపుస్తకాలయమున దొరకును.

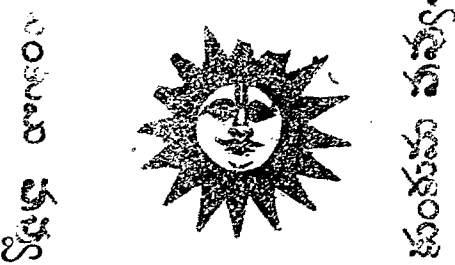
శ్రీత్యాగరాజశతకీర్తన స్వరావళి

శ్వర, తాళ, గమక, సంఖ్యాధానములతో కూడినది
చక్కనితైదు రూ. 3-8-0

గ్రంథకర్త "ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల"

8/12, ఆలం గాత్రాపిల్లపేడి, తిరువల్లిక్కోటి, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

వృశ్చమును నిర్మలము నను కుంకుమపువ్వు
మూవద్ద దొరకును. కొనువారు మూల్యము
స్వచ్ఛము గమనింపుడు. కరపాపంబెన్ను నెరుకలుచునవి
భంగ్యమున వ్రాడవలయును:-

ఎస్. నారాయణ ఆంధ్రు కంపెనీ
(లిమిటెడ్) 21, హమ్మంవిధి, బాంకాయ.

విక్టోరియా ఆనుపత్తి కాకినాడ

అంతరక్షములు సమస్త
బహుచక్కగా శీతరోగములు
వాగుజేబును. కడర్పబడును.

కీర్తి కేసులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రత్తికా కార్యాలయము,

బొమ్మరావు నెం. 212, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమున కాశ్యకనుభవముపొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులకు ఆనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమున కలుగజేసి
కీరసాఖ్యమున దృఢగ్రాతమును అయ్యర్పింపి ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నిలువబడును. బొమ్మ చార్జి
యు మేమే భరించినచెడము. వెంటనే వ్రాసిమును.
వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ,
అతంకనిగవాబోవధాలయం, 157, బ్రాడ్య, మదరాసు.

Amrutanjan

Best Indian Pain Balm.

వెల స్వల్పము! నుజు దురికము!!

అమృతాంజనము

తిన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము జేలకువేలు విక్రయము
చక్కని ఉబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పులమూర్చును, వాయువుబోట్ల బాగొట్టుట
చాక్కపునొప్పుల బారదోలును. పొట్లబోగొట్టుట
పనముగారికలచే హిందూ దేశమునకు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు.

నువాసన గలిగి యుండును.

మోహనీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0

ఇది మనోహరముజేయు విద్యాధులు, స్త్రీవర్ణు.
ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి నుఖ్యద్ర, విక్రంతి నిచ్చును.
అమృతాంజనం దీహ, ర తంబునెట్టివిధ మదరాసు.

రైలువే ఇబ్బంది.

(కడల విజ్ఞాపన.

ఏలూరునండి ఒకటిండు మాసేర వాగ్గయ్యుచున్నార:-
ప్రజలలోను ఉదయము 6 గంటలకు రాజమండ్రినండి బయలు
దేరు ప్యాసింజరు రైలులో వచ్చేజనము తగిన స్థలములేక
మిక్కిలి కష్టపడుచున్నాడు. జనులు ఎక్కువ బండ్లుకట్టుకొన.
పదిమంది ఎక్కుటకు వీలైనబండిలో 20, 25 ప్రయాణికులు
నిలుచుటకైన స్థలములేక ఉడతొక్కెట్లు కూర్చోవాలకష్ట
పడుచున్నాడు. ఈకష్టములను రైలువేకం పోవాడు ఆహ్వానించి
ప్రజల ఇబ్బందిని తగ్గించుటకు అదనముగా నొక మూడవ
తరగతి వెలైన తగిలించవలయునని ప్రజలకు కోరుచున్నాడు.
ఇందువిషయమే అధికారులు నిచారించి తగిన ఏర్పాటు
చేయించుడరని నమ్ముచున్నాము.

గవర్నమెంటు ప్రెయిసింగుస్కూలు.

కీర్తికేసులు మంధపూడి కామేశ్వరరావు పంతులు
గారు పాఠశాలల పరీక్షకులుగాగన్న కాలములో కొన్ని
కారణములవలన, డిసెంబర్ సెలవులు మూడువారములయ
యండ, ఈ పాఠశాల కోక వారమునకు తగ్గించి:- ఉపా
ధ్యక్షులులందరిందులకు విచారించి, ముంబైవేకిన, తేనంగి
సెలవులతో తక్కిన రెండువారములకేపి యిచ్చెదనని కా
మేశ్వరరావుగారు చెప్పి. వారి కొద్దిదినములలోనే వారు
మరణించిరి. ప్రక్కప్రభు పరీక్షకులు కామేశ్వరరావు పంతులు
గారి కోరికను నిరాకరించుటయేకాక ఆరువారములు వేసవి
కాలమునకు సెలవు లిచ్చుచున్నను ఎందుకలనో వానిని
వాలుగు జారములు చేసిరి. మాదజున్నాము ఉపాధ్యక్షులు
కిండుకలన యెక్కువ యిబ్బంది. విద్యావిషయక నిబంధనలలో
టులయున్న సెలవుదినముల తగ్గించుటకు నిబంధనలేక
పోవుటయేకాక రాజధానిలోని యితర ప్రెయిసింగు పాఠ
శాలలలోనులేక. సంవత్సరము పొడుగునను ఎంతయో శ్రమ
జడు మాదజున్నాము ఉపాధ్యక్షులుకు కొంతకాలమునకు
విక్రంతి నీయక కలముగా చూచుచుండుట విచారకరము.
వై యధికారు లీవిషయమును విచారించి స్వామిను దయ
చేయించ వ్రాగిరితులు.

బుగోలు న్యాయము.

బి. జేగ్లే కెప్తాను. - డెబ్బిల ఆదాడిలో బి. జేగ్లే
కెప్తానుగారికి నూడ గట్టిగా దెబ్బకొనితెను. అతడు రాజులు
స్నేయిగు దళములో నుద్యోగిగా నుండెను.

కాశ్మీరమహారాజుగారు:- జమ్మూనండి కాశ్మీరమహా
రాజుగారు శ్రీవిగ్రహమునకు 18-వ తేదీర బోయిరి. సభాప
తప్పిగారున, ముక్కుగారు వారి నవట బాద కలిసుండిరి.

మెట్లందు ప్రభు ప్రభియలు:- ఈ వెల 25వ తేదీర
25 రోజునామి అమృతాంజనము ఉదయమండలములో "హంబా
య్యహమ్మ" కీయబోవుమందుకు మెట్లందు ప్రభు, ప్రభి
యలు బోవ సమ్మతించిరి.

ఇండిత సరభావే చాతుర డి. పి. గారు:- పూ
వా విగ్రహమున కర్వే పండితులనాడే సెలవొల్పబడిన శ్రీవి
క్వేద్యాలయకు సంఘమునందు పండిత సరభావే చాతుర డి.
డి. పి. గారిక విధ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

బాలా సీతారామగారు:- పంజాబులో మెంపరి
ఇంజనీరుగా నున్న బాలా సీతారామగారికి అన్నయ చీవా
లుకెవారు, నుజుకాల్లాకాఖున బ్రాహ్మణులు చేయబడిరి.
వా గుట ఏప్రిలు 27 వ తేదీర ఛార్జీ పుచ్చుకొనిరి.

అరెస్టు జ్యూరీషియల్ కమిషనరు:- పండిత కన్వే
యలలో రావ్ విహార్దాసుగారి స్థానము మూన్ వాబాదు జిల్లా
సెషన్సుజడ్జి, సయ్యును సహాయ్యుడు అలీ గారు అడిషనల్ జ్యూరీ
షియలుకమిషనరుగా నయోధ్యా: ట్రామున నియమింపబడిరి.

సర్ ఆరెలు క్షేయియగారు:- కాకతీనిగట్టియు అచ్చ
టచ్చుట కొంతచేసి: ట్రాన్స్ మిక్షన్ యొక్క కలకులను
గూర్చి సర్ ఆరెలు క్షేయియగారు ఇండియా సర్వేవారిలో
మాట్లాడినవిచ్చుట నిందియానుండి మరలిపోయిరి.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ వి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అనంతపురి రక్తమలము శరీరమునకు కలిపిచేయవలెను. తలనొప్పి, చుచ్చులు, గండములను తగ్గించు, బాధపడుటలను తగ్గించుటకు గల సర్వోత్కృష్టమైన వాగ్దానము.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

నవోపధిసారసపరిల్లా నుండి మిక్కిలి విశిష్టమైన, సహజమైన, సుదృఢమైన అన్నివిధములైన వాగ్దానములను పొందుటకు. కలిపిచేయవలెను. తలనొప్పి, చుచ్చులు, గండములను తగ్గించుటకు గల సర్వోత్కృష్టమైన వాగ్దానము.

ప్రాప్తియందు:- వి. డి. సావంత్, చిరంజీవి, వనోపధిసారసపరిల్లా సం॥ 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Panaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.) **AMRUTANJAN** (REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

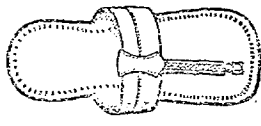
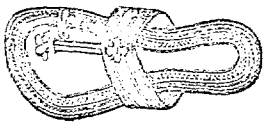
PRICE PER POT
ANNAS
EIGHT ONLY.
of
All dealers in
Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

తెలుగువారికి:- తెలుగువారికి అపాయములేని గొప్ప విశేష బాధగలను. తెలుగువారికి విషము పెట్టవలెను ప్రత్యేకము. బాధగలవారికి పెట్టవలెను దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన వారికి పెట్టవలెను తెలుగువారికి చేసిన బాధగలను. తెలుగువారికి 1.కి 8 అ.

అమృతాంజను డిపో, కి న నెంబరు, లెంబుల్లో పేజీ, బాధగలను, మదరాసు.

చెప్పలు టోకుధర కే యివ్వబడును

సం	వివరము	ధర	జత
5004	శిశువులకు	1-15-0	"
5005	"	2-4-0	"
5013	చిల్లరలకు	2-12-0	"
5014	"	2-14-0	"
5020	తొందరగా	1-12-0	"
5021	"	1-15-0	"
5025	చిల్లరలకు	1-15-0	"
5036	"	2-4-0	"
5055	చిల్లరలకు	1-15-0	"
5056	"	2-4-0	"

CASH MUST BE SENT WITH ALL ORDERS.

ఒకడెక ఒకడెకనువారికి నూటికి ఒక చొప్పు కమిషనును.

క్రొం లెడర్ కంపెనీ, పల్లవరం, మదరాసు.

Also obtainable from our Retail. AGENTS:- MESSRS. MASON, SMITH & Co, MOUNT ROAD, MADRAS.

(Baron & Co.)

బ్యారన్ అందు కంపెనీ

వారి మేలైన సుఖానంద సమృద్ధి, సాదాసమ్యము.

తెలుగు మాత గానుబుడి 1-కి రు. 0-4-0 దుకాణ బుద్ధుడు రు. 2-8-0 పాకింగు పోస్టేజీలకు ప్రత్యేకము. మొదటిసారి సాదాసమ్యం కే 1-కి 0-14-0 రెండవసారి కే 1 కి 0-12-0.

బ్యారన్ అందు కంపెనీ. 18 యె. సెక్రెటరీ బీచ్, మదరాసు.

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్నం జిల్లా అనకాపల్లి లోనున్న రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాక్ కంపెనీ లిమిటెడ్ ఈ 1916 సం॥ మే 1 వ తారీఖు లగాయతు మిక్కిలి సవరించుట ననుసరించి చక్కని యేర్పాట్లతో భృగ్యుణికుల సౌకర్యార్థము అనకాపల్లి మాడుగుల గ్రామములకు చోడవరము వద్దాని గ్రామముల మార్గముగా స్టీమ్ మోటారుబండ్లు రాకపోకలు స్థాపించును. ఈ బండ్లలో మొదటి రెండవ తరగతుల చొప్పు మాత్రమే అమర్చబడియున్నవి.

బండ్ల రాకపోకల కాలములవివరం.

(1) మాడుగులనుండి తెల్లవారి 5 న 80 వ బయట చేరి వద్దాని చోడవరములమీదుగా అనకాపల్లికి 7 న 45 వ చేరును. (2) అనకాపల్లినుండి తెల్లవారి 5 న 15 వ బయట చేరి చోడవరము వద్దానిమీదుగా 5 న 80 వ మాడుగుల చేరును. (3) మాడుగులనుండి చక్క 5 న 15 వ బయట చేరి వద్దాని చోడవరములమీదుగా 5 న 15 వ అనకాపల్లి చేరును. (4) అనకాపల్లినుండి రాత్రి 9 న 20 వ బయట చేరి చోడవరము వద్దానిమీదుగా రాత్రి 9 న 11 వ 35 వ మాడుగుల చేరును.

టిక్కెట్ల క్రయముల వట్టి.

టిక్కెట్ల వివరము	మొదటి తరగతి	రెండవ తరగతి
అనకాపల్లి - చోడవరము	0-12-0	0-6-0
అనకాపల్లి - వద్దాని	1-2-6	0-9-8
అనకాపల్లి - మాడుగుల	1-8-0	0-12-0
చోడవరము - వద్దాని	0-6-6	0-3-8
చోడవరము - మాడుగుల	0-12-0	0-6-0
వద్దాని - మాడుగుల	0-8-0	0-4-0

హెచ్చరిక:- 11 వయస్సుకు లోబడిన పిల్లలకు అర్హత లేదు. పుచ్చుకోవలెను. మొదటితరగతి ప్రయాణికులకు 25 పాసులున్న రెండవతరగతి ప్రయాణికులకు 20 పాసులున్న చార్జీలు మినహాయించబడును. ఇంతకు హెచ్చుతరగతి పాసులకు టికెట్ 1 వై అనగా ఒక డబ్బుడి వంతున చార్జీ పుచ్చుకోవలెను.

రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాన్సిట్ కంపెనీ, అనకాపల్లి.

ప్రాశంయిటరు:- నాగులకొండ రాధాకృష్ణయ్య, మదరాసు

N. Radhakrishniah,

148-149, Devarajamodali Street, Madras.

అపూర్వమైన గంధములు

1. త్రివర్ణప్రదీపిక:- టీకా తాత్పర్య విశేషార్థ సమన్వితం, అరవమునుండి తెలుగువారికి భాషాంత రీకరింపబడినది, ధర్మ కాండ 1-0-0
2. త్రివర్ణప్రదీపిక:- అర్థ కాండ, మన పూర్వపు ఒక రాజకీయవిషయములందు గల ప్రభావమును దీక్షవలన నెఱుంగవచ్చును 1-4-0
3. ఆర్యవిద్యారహస్యము:- చక్రము 0-12-0
4. ఈశ్వరదర్శనము:- " 0-12-0
5. సనత్కుజాతీయము:- శిశుకర్ భాష్యాంధ్ర టీకా తాత్పర్య సమన్వితము 0-12-0
6. సంస్కృత భారతము:- ఆంధ్రాక్షరములు 18 వర్ణములు, నిర్ణయ పైస ప్రతి 18-0-0 నిర్ణయ కర్తావ్యకాది ఋషిగ్రంథములు, తొట్టివైద్యగ్రంథములు, ఆ శిశురాచార్య, గాయత్రి ముచ్చగు పటములు మాదగ్గల లభించును.

పరిశీలన:- మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు, అని ప్రాసేసి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరిశర్మోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

శైలిస్థులము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన చచ్చును. బహుప్రాచీనములనుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. పంచాంగద్ధరి అరుసంచికలకు రు. 2-0-0

అంతకుమీరే లేదు. ప్రవేశింపవలెను లేదు.

నిర్ణయమున సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.

వినియోగ:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (27) 148, కాళిందీ, మదరాసు అని ప్రాయము.